

RB MAGAZINE

grudzień 12/2018

**GRUPA RUSSELL BEDFORD
W POLSCE.
NAGRODY I OSIĄGNIĘCIA**

**VAT MARŻA TAKŻE
OD DZIEŁ SZTUKI
Z INNYCH KRAJÓW UE**

DR RAFAŁ NAWROT

EXIT TAX W PRAWIE POLSKIM NA TLE WYROKÓW TSUE W PRZEDMIOTOWYM ZAKRESIE

**NOWE WYMOGI DOTYCZĄCE
PRZECIWDZIAŁANIA PRANIU
PIENIĘDZY I FINANSOWANIA
TERRORYZMU**

**FORBES: PREMIE
ROCZNE I BENEFITY
A ROZLICZENIA PODATKOWE**

KONFERENCJA BEZPIECZEŃSTWO BIZNESU

Warszawa, Hotel Marriott, 14 marca 2019 r.

Andrzej
Mroczek

Grzegorz
Ćwiek

dr Andrzej
Dmowski

W programie

Panel I. Prawno-podatkowe ujęcie bezpieczeństwa biznesu na gruncie regulacji krajowych oraz międzynarodowych.

Panel II. Od zapewnienia „bezpieczeństwa” do budowania „trwałej odporności organizacyjnej”. Przegląd aktualnego stanu światowych badań empirycznych i próba zdefiniowania najważniejszych zagrożeń dla przedsiębiorstw w latach 2019-2020 w Polsce i na świecie.

Panel III. Konwencjonalne i niekonwencjonalne metody rozpoznawania i przeciwdziałaniu zagrożeniom. Narzędzia twarde i miękkie niezbędne.

Zgłoszenia
www.rbakademia.pl

Partnerzy

MONITOR BIZNESU

MONITOR RYNKOWY

6

EXIT TAX W PRAWIE POLSKIM NA TLE WYROKÓW TSUE W PRZEDMIOTOWYM ZAKRESIE

Autor: Dr Rafał Nawrot

14

VAT MARŻA TAKŻE OD DZIEŁ SZTUKI Z INNYCH KRAJÓW UE

Autor: Paweł Boś

17

FORBES: PREMIE ROCZNE I BENEFITY A ROZLICZENIA PODATKOWE

Autor: Dr Andrzej Dmowski

SPIS TREŚCI

Grudzień / 2018

RB NEWS

Grupa Russell Bedford w Polsce.
Nagrody i osiągnięcia 4

Russell Bedford publikuje wyniki za 2018 rok
- ponad 18-procentowy wzrost sieci 5

TEMAT NUMERU

Exit tax w prawie polskim na tle wyroków
TSUE w przedmiotowym zakresie 6

PODATKI

Przedsiębiorstwo w spadku – konsekwencje
podatkowe według nowej ustawy 9

Opodatkowanie VAT dostawy wynajętej nieruchomości
komercyjnej. Nowe objaśnienia podatkowe 11

Podatek u źródła po zmianach w 2019 roku 12

VAT marża także od dzieł sztuki z innych krajów UE ... 14

Podatek cyfrowy w impasie 15

Podatki zagraniczne: Niemcy chcą wprowadzić
podatek na meczety 16

MEDIA

Forbes: Premie roczne i benefity
a rozliczenia podatkowe 17

PRAWO

Sąd Najwyższy w sprawie doręczeń pomiędzy
profesjonalnymi pełnomocnikami pisma
zawierającego rozszerzenie powództwa 20

TEMAT NUMERU

Exit tax w prawie polskim
na tle wyroków TSUE
w przedmiotowym zakresie

6

Nowe wymogi dotyczące przeciwdziałania
praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu 22

Zmiany w Kodeksie pracy od 01.01.2019 roku 24

Projekt zmian w Kodeksie postępowania
cywilnego wpłynął do Sejmu 26

Piramida finansowa - będą zmiany
w prawie karnym 28

Warunek niezbędny do skorzystania
z ulgi rehabilitacyjnej dla mundurowych 29

RACHUNKOWOŚĆ

Nowe terminy i sposób przesyłania informacji
o dochodach 31

INTERNATIONAL

Digital tax in deadlock 32

SZANOWNI PAŃSTWO

POWOLI ZAPOWIADANE ZMIANY WYMIERZONE W PRZESTĘPCÓW PODATKOWYCH STAJĄ SIĘ FAKTEM. I ZGODNIE Z PRZEWIDYWANIAM I UDERZAJĄ RYKOSZETEM W UCZCIWIE PROWADZONE FIRMY.

STIR funkcjonuje już od kilku miesięcy i nie jest wolny od wad. Analizując transakcje bankowe, wybiera te, które wyglądają podejrzanie. Na podstawie samego tylko podejrzenia, „możliwości” wykorzystania przez przedsiębiorcę czy przedsiębiorstwo konta bankowego do celów wyłudzeń skarbowych, Skarbowka może zablokować firmowe konto już nie tylko na 72 godziny, ale na 3 miesiące. Nie musi przy tym w ogóle prowadzić postępowania, co potwierdził wyrok WSA w Warszawie (sygn. akt: III SA/Wa 2057/18).

W wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów został umieszczony projekt nowelizacji kodeksu karnego skarbowego, który to zakłada kolejne utrudnienia. Czytając między wierszami, dowiadujemy się, że dokumentacja księgową będzie musiała być przechowywana dłużej niż obecnie, bo też wydłuży się okres przedawnienia – w większości przypadków będzie wynosił 10 lat. Kolejny przepis nowelizacji, który budzi wątpliwości, zakłada przepadek pojazdu służącego do przemytu. Dziś pojazd podlega przepadkowi jedynie w sytuacji, gdy został specjalnie przerobiony do celów przemytu – wyposażony w specjalne skrytki. Po zmianie przepisów przemytnik będzie mógł również stracić auto, gdy np. schowa przemycane rzeczy w

zagłówku fotela, a więc bez większych przeróbek pojazdu. Teoretycznie może więc stracić na rzecz Skarbu Państwa auto firma, która nie miała pojęcia o procedurze do jakiego ono służyło.

Jak słusznie zauważono, podatnicy nie mają obrońcy, który chroniłby ich interes. Bywa, że zasądzone wyroki, zgodne z często nieprecyzyjnym prawem, ale niekoniecznie ze stanem faktycznym, niszczą interesy budowane przez dziesiątki lat. W sukurs ma przyjść przedsiębiorcom Rzecznik Praw Podatnika, jednak ten będzie funkcjonował wedle założeń od 2020 roku. Zanim ruszy biuro supermena podatników, musimy więc jeszcze przeżyć cały 2019. W tym celu trzymajmy rękę na pulsie, aby nie wpaść w legislacyjne pułapki. O większości z nich piszemy w naszym magazynie, jak też w recenzowanym miesięczniku „Doradztwo Prawne i Podatkowe RB Biuletyn” – obydwie publikacje mogą Państwo za darmo pobierać z naszej strony internetowej.

Miłej lektury

Katarzyna Kołbus
 Redaktor prowadząca

GRUDZIEŃ NR 12 (48) 2018

RB Magazine
 ul. Marynarska 11, 02-674 Warszawa
 tel. 22 276 61 84
rbbmagazine.russellbedford.pl

Wydawca

 Russell Bedford
taking you further

Redaktor Prowadząca
 Katarzyna Kołbus
katarzyna.kolbus@russellbedford.pl

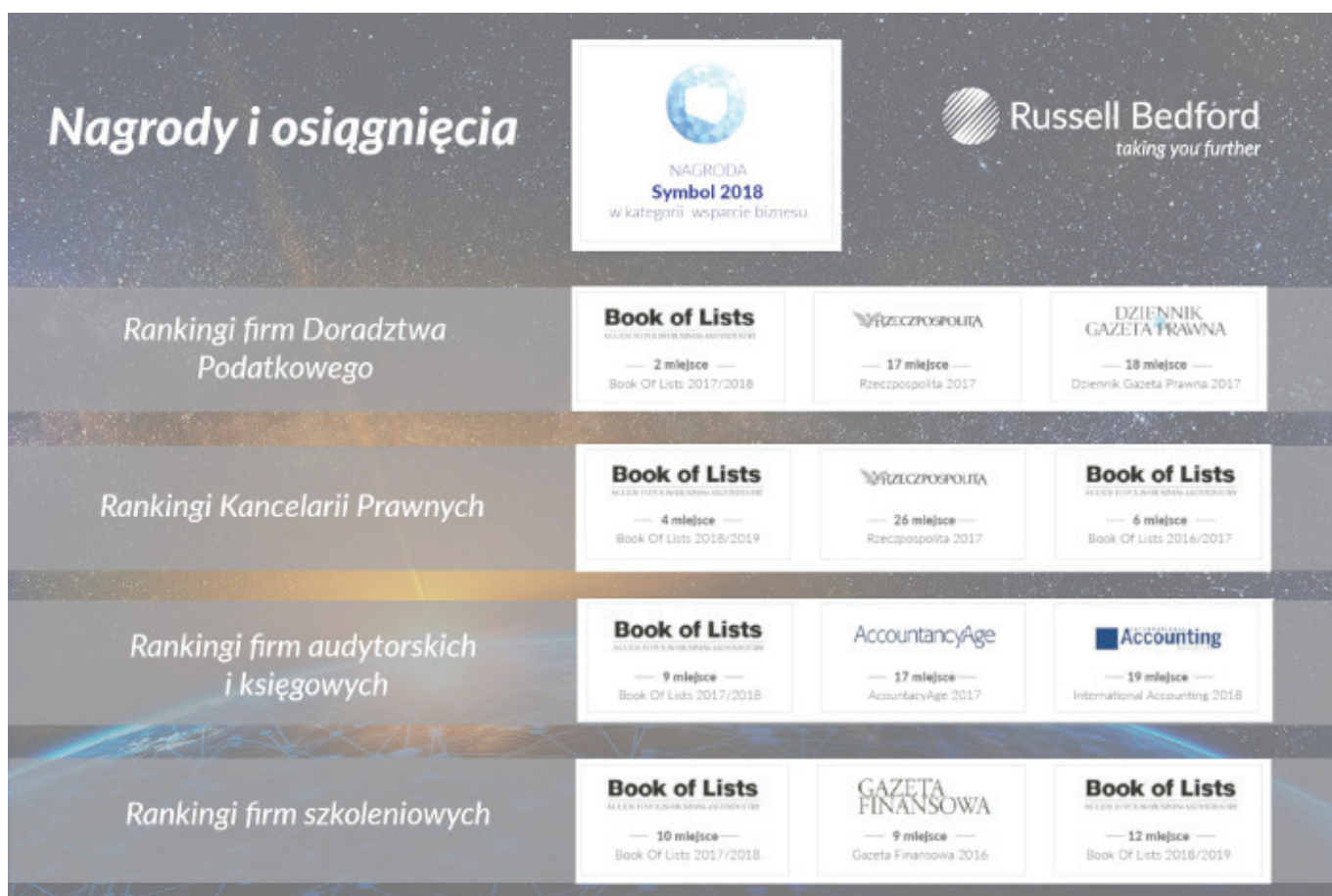
Reklama
 e-mail: marketing@russellbedford.pl

Projekt i skład
 PDWA Interactive Agency
 ul. Banderii 4 lok. 321
 01-164 Warszawa
www.pdwa.pl

Informacje zawarte w tej publikacji są tylko dla celów informacyjnych i nie stanowią profesjonalnego doradztwa z zakresu księgowości, podatków, biznesu czy porad prawnych. Ustawy i przepisy zmieniają się szybko, więc informacje zawarte w niniejszym dokumencie mogą nie być kompletne i aktualne. Proszę skontaktować się z profesjonalnym doradcą przed podjęciem jakichkolwiek działań na podstawie zawartych informacji.

Grupa Russell Bedford w Polsce. Nagrody i osiągnięcia

Od ponad 35 lat światowa sieć firm konsultingowych Russell Bedford International zapewnia wiedzę finansową i doradztwo biznesowe podmiotom na wielu różnych rynkach i w różnych branżach, w każdym zakątku świata. Russell Bedford w Polsce umacnia pozycję grupy w Europie Środkowej. Dzięki pracy zespołu najlepszych specjalistów wyróżniamy się na rynku, co potwierdza stała obecność w najważniejszych rankingach.

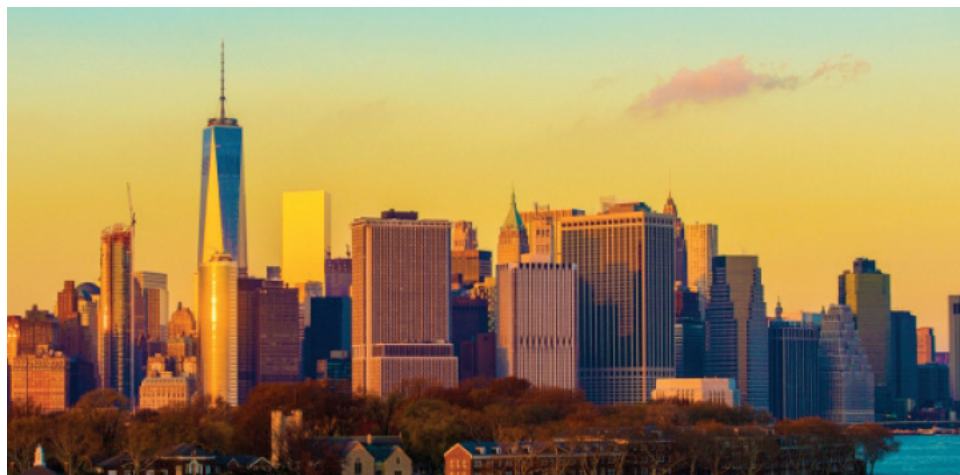

Podstawą naszej działalności są: prawo, podatki, audyty, księgowość, ubezpieczenia, szkolenia oraz doradztwo biznesowe i giełdowe. Zajmujemy się także ochroną danych osobowych (RODO), świadczymy usługi audytorskie i poświadczające, zapewniamy obsługę księgową i kadrowo-płacową, doradztwo gospodarcze, wyceny finansowe i alternatywne fundusze inwestycyjne. Asystujemy w procesach restrukturyzacji czy sprzedaży przedsiębiorstw na wszystkich etapach, od planowania transakcji, aż po wsparcie merytoryczne po jej zamknięciu. Tak kompleksowe podejście wyróżnia nas na rynku polskim.

Ciągły, intensywny rozwój i dzielenie się wiedzą zaowocowały uzyskaniem świetnych wyników. Znaleźliśmy się w ścisłej 20 najlepszych sieci konsultingowych na świecie według prestiżowego The Accountancy Age Top 20 International Networks 2017 i uzyskaliśmy wiele innych wysokich lokat w rankingach. To daje ogromną satysfakcję i motywację do dalszej pracy, i sprawia, że nasze hasło przewodnie: „taking you further” pozostaje - aktualne i mocno ugruntowane.

Russell Bedford publikuje wyniki za 2018 rok - ponad 18-procentowy wzrost sieci

Russell Bedford ogłosił, że w 2018 sieć wzrosła o 18,2%, na co złożyło się m.in. wdrożenie nowej strategii rekrutacji. Skuteczne wprowadzenie strategii rekrutacyjnej przełożyło się na dochód z opłat rzędu 0,5 mld USD.

Accountancy Age, wiodące źródło wiadomości i analiz dla księgowych, podało, że międzynarodowe grupy wzrosły ogółem o 10%, co oznacza, iż wzrost Russella Bedforda prawie podwoił ten wskaźnik. CEO Russell Bedford, Stephen Hamlet, powiedział: „rok 2018 był bez wątpienia udanym rokiem dla nas. Tak naprawdę przez całe 20 miesięcy, w czasie których pełniłem funkcję dyrektora generalnego, nieprzerwanie osiągaliliśmy znaczący wzrost we wszystkich naszych regionach. Obserwowanie jak nasza ciężka praca i konsekwencja przynoszą wymierne rezultaty, było niezmiernie satysfakcjonujące. Z niecierpliwością czekam na wyzwania nowego, 2019 roku, wierząc, iż uda się nam powtórzyć tegoroczny sukces, a wszyscy nasi klienci będą zadowoleni z naszego wsparcia”.

35% wzrost liczby poleceń w kontekście całej sieci pokazał, że w dobie postępującej globalizacji, wzrasta zapotrzebowanie na usługi księgowe dla przedsiębiorstw na całym świecie. Naturalnie przynajmniej częściowo wzrost ten był napędzany przez wprowadzenie 20 nowych członków. Komentując ten wynik dla *International Accounting Bulletin* Stephen Hamlet powiedział: „nasze rekomendacje wzrosły z powodu postępującej globalizacji i niezbędnej dla wielu firm potrzeby dostępu do światowych rynków. Spowodowało to wzrost pracy naszych obecnych członków i pomogło im również w rozwoju i dalszym doskonaleniu ich działalności. Dlatego zawsze powtarzamy - warto przchodzić na nasze konferencje, spotykać się z ludźmi, angażować się i korzystać z nowych możliwości”.

Dodał, że zwiększone zapotrzebowanie na doradztwo podatkowe i konsulting podatkowy jest zjawiskiem globalnym, napędzającym wzrost gospodarczy. „Księgowi stają się ważnymi i godnymi zaufania doradcami dla każdej firmy. Doprowadziło to do zwiększenia nakładu pracy w wielu z naszych firm. Niektóre zainwestowały również w zaawansowane technologie i usługi, których poszukują nowoczesne firmy”. Nie da się bowiem zaprzeczyć, że technologia wywiera duży wpływ na każdy zawód. W ostatnim wywiadzie dla *Accountancy Age* Stephen podkreślił, że tylko kombinacja wykorzystania technologii i rekrutacji właściwych ludzi zapewni nadążanie za tymi zmianami. Dodał także: „tradycja jest dobra, ale ci, którzy będą się jej kurczowo trzymać, nie inwestując w technologie i młodych, elastycznych pracowników, mogą nie przetrwać na rynku”.

Plany na przyszłość

Stephen dodał, że w 2019 r. sieć będzie poszukiwać możliwości przyjęcia nowych klientów z niektórymi rozwijającymi się gospodarkami. Chciałby również położyć nacisk na ugruntowanie dobrej pozycji w nowych regionach, a także na zapewnienie dotychczasowym klientom jeszcze lepszych usług, w tym webinarów, konferencji, specjalistycznych publikacji itd. Ze swojej strony Stephen Hamlet ma zamiar nadal podróżować i poznawać jeszcze lepiej swoich klientów, by upewnić się, że grupa spełnia ich oczekiwania, a nawet je przewyższa.

EXIT TAX W PRAWIE POLSKIM NA TLE WYROKÓW TSUE W PRZEDMIOTOWYM ZAKRESIE

Exit tax od osób fizycznych może naruszać art. 49 Traktatu o funkcjonowaniu UE. Wbrew twierdzeniom przedstawicieli Ministerstwa Finansów podatek ten w zakresie dotyczącym osób fizycznych nie stanowi choćby w najmniejszym stopniu implementacji do polskiego prawa krajowego postanowień dyrektywy 2016/1164/UE o przeciwdziałaniu unikania opodatkowania (dalej „dyrektywa ATAD”).

Z dniem 1 stycznia 2019 r. weszły w życie zmiany w ustawie o PIT, wynikające z nowelizacji z dnia 23 października 2018 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 2193), wprowadzające m.in. tzw. podatek od niezrealizowanych zysków, obciążający zmianę rezydencji podatkowej osób fizycznych oraz transfer aktywów do innego państwa, w efekcie czego Polski fiscus traci w całości albo w części prawo do opodatkowania zysków z odpłatnego zbycia tych aktywów (art. 30da ust. 2 ustawy o PIT). Podatek ten obciąża aktywa, których wartość przekracza 4 000 000 złotych (art. 30db ust. 1 ustawy o PIT). Nie jest niczym nowym sama chęć opodatkowania aktywów, a więc majątku, a nie dochodu, zamożnych

osób fizycznych w sytuacji zmiany ich rezydencji podatkowej. Natomiast warto zauważyć, że na w ciągu kilku-nastu lat wiele państw UE doznało porażki w starciu z TSUE, który wielokrotnie uznawał przepisy prawa krajowego państw członkowskich UE dotyczące exit tax za sprzeczne z prawem europejskim (zarówno w zakresie opodatkowania osób fizycznych, jak i osób prawnych). Polskie prawo w tym zakresie także budzi wątpliwości.

Wbrew twierdzeniom przedstawicieli Ministerstwa Finansów exit tax w zakresie dotyczącym osób fizycznych nie stanowi choćby w najmniejszym stopniu implementacji do polskiego prawa krajowego postanowień dyrek-

tywy 2016/1164/UE o przeciwdziałaniu unikania opodatkowania (dalej „dyrektywa ATAD”), gdyż dyrektywa ta obejmuje swym zakresem wyłącznie osoby prawne, co wprost wynika z treści jej art. 1. W konsekwencji ocena zgodności z prawem europejskim rozwiązań polskiego prawa podatkowego dotyczących podatku od niezrealizowanych zysków osób fizycznych będzie dokonywana przede wszystkim z perspektywy regulacji Traktatu o funkcjonowaniu UE (dalej „TFUE”), zaś przepisy dyrektywy ATAD w ogóle nie powinny być brane pod uwagę (ani z perspektywy wykładni celowościowej ani systemowej regulacji TFUE). Kluczowe postanowienie TFUE, które polska legislacja może naruszać,

to przepis art. 49 TFUE, zabraniający wszelkich ograniczeń swobody przedsiębiorczości obywateli jednego państwa członkowskiego na terytorium innego państwa członkowskiego. Zakaz ten obejmuje w szczególności ograniczenia w podejmowaniu i wykonywaniu działalności prowadzonej na własny rachunek, jak również – zakładaniu i zarządzaniu przedsiębiorstwami, a zwłaszcza spółkami, oraz w tworzeniu agencji, oddziałów lub filii na terytorium innych państw członkowskich.

Naruszenie art. 49 TFUE

Opodatkowanie hipotetycznych, można by rzec wirtualnych, zysków, które osoba fizyczna może, ale których wcale nie musi (w przyszłości), osiągnąć, w sytuacji, gdy podatnik nie rozporządza tymi „zyskami” i których rzeczywista wysokość nie może być w praktyce ustalona a priori, stanowi istotne ograniczenie swobody przemieszczania i osiedlania się w obrębie UE, a także swobody przedsiębiorczości na wewnętrznym rynku UE, co podkreślił TSUE m.in. w wyroku z dnia 21 grudnia 2016 r. (sygn. C503/14). Dochód z hipotetycznych zysków może w rzeczywistości w ogóle nie wystąpić bądź wystąpić w mniejszej wysokości m.in. w konsekwencji obniżenia zobowiązania podatkowego o straty kapitałowe wygenerowane po zmianie rezydencji przez podatnika, czego podatnik nie mógł uczynić na gruncie analizowanych przez TSUE w powyższym wyroku regulacji prawa holenderskiego. Fakt ten stał się jedną z przesłanek uznania ww. regulacji prawa krajowego Niderlandów za niezgodne z prawem wspólnotowym. Co więcej, w wyroku z dnia 21 grudnia 2016 r. TSUE wprost uznał, że „art. 43 WE (obecny art. 49 TFUE) należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie wprowadzeniu przez państwo członkowskie systemu opodatkowania zysków kapitałowych w przypadku przeniesienia przez podatnika miejsca zamieszkania poza to państwo członkowskie, (...) który uza-

leżnia udzielenie odroczenia terminu płatności tego podatku od ustanowienia zabezpieczeń i który nie uwzględnia w pełni utraty wartości, jaka może wystąpić po zmianie miejsca zamieszkania przez zainteresowanego, nieuwzględnionej przez przyjmujące państwo członkowskie”. Polskie regulacje dotyczące opodatkowania niezrealizowanych zysków w dentychny sposób jak miało to miejsce w przypadku rozwiązań prawa holenderskiego, których dotyczył wyrok TSUE z dnia 21 grudnia 2016 r., naruszają zatem art. 49 TFUE. (tj. brak uwzględnienia utraty wartości zysków kapitałowych, która może mieć miejsce po zmianie rezydencji podatkowej podatnika, przy kalkulacji dochodu z niezrealizowanych zysków – art. 30da ust. 7 i ust. 10 ustawy o PIT, oraz uzależnienie rozłożenia na raty płatności tego podatku od ustanowienia zabezpieczeń – art. 30de ust. 2 – 4 ustawy o PIT).

Sprzeciw wobec utrudnień w swobodzie przedsiębiorczości

Ponadto, w przypadku opodatkowania tzw. niezrealizowanych zysków, zauważyć trzeba, że podatnik może nigdy w ogóle nie sprzedać swych aktywów, które w sytuacji zmiany jego rezydencji podatkowej będą podlegały sankcyjnemu opodatkowaniu, natomiast nie będą podlegały temu opodatkowaniu aktywa osób zmieniających swe miejsce zamieszkania na terytorium Polski. Takie odmienne traktowanie podatników TSUE wielokrotnie uznawał za sprzeczne z art. 49 TFUE. Przykładowo w wyroku z dnia 21 grudnia 2016 r. (sygn. C503/14) TSUE podkreślił, że „odmienne traktowanie, jakim w dziedzinie opodatkowania zysków kapitałowych (...) podlega podatnik, który przenosi miejsce zamieszkania poza terytorium Portugalii, względem podatnika, który zachowuje miejsce zamieszkania na tym terytorium, stanowi ograniczenie swobody przepływu pracowników i przedsiębiorczości w rozumieniu art. 45 i 49 TFUE”. Analogiczny pogląd TSUE wyraził także m.in. w wy-

roku z dnia 11 marca 2004 r. (sygn. C-9/02), uznając francuskie przepisy wprowadzające opodatkowanie niezrealizowanych zysków osób fizycznych w sytuacji zmiany ich rezydencji podatkowej za sprzeczne z prawem europejskim, oraz w wyroku z dnia 7 września 2006 r. (sygn. C470/04). Sam fakt takiego opodatkowania wirtualnych zysków podatnika, których być może nigdy nie osiągnie bądź osiągnie, ale w mniejszej wysokości leży w jawnej sprzeczności z fundamentami UE (swoboda przepływu osób i kapitału). Już w wyroku z dnia 11 marca 2004 r. TSUE uznał, że „utrata wpływów podatkowych przez państwo członkowskie z powodu zmiany rezydencji podatnika do innego państwa członkowskiego, gdzie system podatkowy jest inny i może być dla tego podatnika bardziej korzystny, nie może sam w sobie usprawiedliwiać ograniczeń swobody osiedlania się”. W wyroku tym TSUE uznał, że francuskie przepisy przewidujące opodatkowanie niezrealizowanych zysków w przypadku zmiany rezydencji podatkowej osób fizycznych były ukierunkowane na utrudnianie przemieszczania i osiedlania się w innych państwach UE, a nie na przeciwdziałanie nadużyciom podatkowym.

Na uwagę zasługują także wyroki TSUE dotyczące niezgodności z prawem europejskim krajowych regulacji państw członkowskich dotyczących opodatkowania niezrealizowanych zysków osób prawnych. Wyroki te pozostają w pewnym związku z opodatkowaniem tzw. niezrealizowanych zysków osób fizycznych, gdyż wzięwszy pod uwagę fakt, że w zakresie opodatkowania niezrealizowanych zysków na poziomie korporacyjnym ustawodawcy krajowi państw członkowskich mogą powoływać się na regulacje art. 5 dyrektywy ATAD (co czynią jednak wysoce nieudolnie, co potwierdza obszerne orzecznictwo TSUE), to jeśli na gruncie ustawodawstwa krajowego państwa członkowskiego w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych będzie zachodzić sprzeczność

tych przepisów z prawem europejskim, to tym bardziej będzie ona zachodzić w analogicznych przypadkach dotyczących osób fizycznych i ich opodatkowania w sytuacji zmiany rezydencji podatkowej bądź transferu aktywów do innego państwa członkowskiego. Przykładowo w wyroku z dnia 6 września 2012 r. (sygn. C38/10) TSUE uznał kwestionowane przez Komisję Europejską przepisy portugalskiego prawa podatkowego za sprzeczne z art. 49 TFUE ze względu na fakt, iż przepisy te „ustanawiają przeszkody dla swobody przedsiębiorczości, jako że w przypadku przeniesienia przez spółkę portugalską siedziby statutowej i faktycznego zarządu do innego państwa członkowskiego oraz w przypadku częściowego lub całkowitego przeniesienia do innego państwa członkowskiego aktywów położonego na terytorium Portugalii stałego zakładu spółki niebędącej rezydentem Portugalii taka spółka jest penalizowana pod względem finansowym w stosunku do podobnej spółki zachowującej działalność na terytorium Portugalii.” Analogiczny pogląd TSUE zaprezentował także w wyroku z dnia 23 stycznia 2014 r. (sygn. C-164/12) dotyczącym Niemiec, z dnia 18 lipca 2013 r. (sygn. C-261/11) dotyczącym Danii oraz z dnia 23 listopada 2017 r. (sygn. C292/16) dotyczącym Finlandii. W ostatnim z powyższych wyroków

TSUE uznał przepisy fińskiego prawa podatkowego za sprzeczne z art. 49 TFUE, podkreślając przy tym, że „odmienne traktowanie może zniechęcać spółki mające siedzibę w Finlandii do wykonywania działalności gospodarczej w innym państwie członkowskim za pośrednictwem stałego zakładu, a zatem stanowi ograniczenie swobody przedsiębiorczości.”

Dyskryminujące polskich podatników polskie przepisy

Obowiązujące regulacje art. 30da – art. 30di ustawy o PIT (a także odpowiednie regulacje ustawy o CIT) będą ograniczały, a niekiedy wręcz eliminowały, ekspansję polskich przedsiębiorstw na rynki zagraniczne, co częstokroć odbywa się poprzez transfer aktywów do nowych spółek. To z kolei będzie osłabiać w dyskryminujący sposób pozycję konkurencyjną polskich przedsiębiorców na rynkach zagranicznych, co może naruszać także postanowienia art. 18 TFUE (zakaz dyskryminacji, w tym także podatkowej, obywateli i przedsiębiorstw jednego państwa członkowskiego na terytorium innych państw członkowskich). Powyższe regulacje ustawy o PIT tworzą w praktyce podatek majątkowy, oderwany od realnej sytuacji ekonomicznej podatnika i od uzyskiwanych przez niego dochodów. Podatnik częstokroć będzie musiał wyprzedać majątek, aby

zaspokoić roszczenia fiskusa, zwłaszcza wzięwszy fakt, iż zgodnie z dyspozycją art. 30da ust. 14 ustawy o PIT podatek od niezrealizowanych zysków należy uiszczyć w terminie 7 dni (co na gruncie dotychczasowego orzecznictwa TSUE samo w sobie w najwyższym prawdopodobieństwem będzie uznane za działanie nieproporcjonalne).

Podsumowując stwierdzić należy, że orzecznictwo TSUE dotyczące opodatkowania niezrealizowanych zysków osób prawnych potwierdza niezgodność regulacji krajowych państw członkowskich z tych samych przyczyn, co analogiczne orzecznictwo dotyczące osób fizycznych, co tylko wzmacnia powyższą argumentację. Wzięwszy pod uwagę liczbę wydanych w tym zakresie wyroków oraz liczbę państw członkowskich UE, których krajowa legislacja została uznana za naruszającą fundamentalne zasady UE (Hiszpania, Francja, Finlandia, Portugalia, Holandia, Niemcy, Wielka Brytania, Dania), można mówić o istnieniu jednolitej i utrwalonej linii orzecznictwa TSUE, co powinno być oczywistym sygnałem de lege ferenda pod adresem polskiego ustawodawcy, który obstając przy jawnie niekonstytucyjnych i sprzecznych z prawem wspólnotowym regulacjach naraża się na kolejny spór z Komisją Europejską oraz bardzo wysoce prawdopodobną porażkę przed TSUE.

DR RAFAŁ NAWROT

Partner Zarządzający odpowiedzialny za Departament Doradztwa Podatkowego. Od 2011 roku pełni funkcję Partnera Zarządzającego w Russell Bedford Poland. Jest doktorem nauk prawnych, absolwentem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 2006 - 2011 pracował dla największych polskich i międzynarodowych firm doradztwa podatkowego. Jest prelegentem szkoleń oraz wykładowcą na Podyplomowych Studiach Prawa Podatkowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, a także autorem ponad 60 publikacji naukowych z zakresu prawa podatkowego. Specjalizuje się w problematyce prawa podatkowego oraz restrukturyzacji prawnych.

PRZEDSIĘBIORSTWO W SPADKU – KONSEKWENCJE PODATKOWE WEDŁUG NOWEJ USTAWY

Po 3-miesięcznym *vacatio legis* 25 listopada bieżącego roku weszła w życie ustawa o zarządzie sukcesyjnym osoby fizycznej. Ustawodawca dokonał w przepisach zmian, które umożliwiają ciągłość istnienia polskiego przedsiębiorstwa w przypadku śmierci jego właściciela. Wprowadzono nową instytucję zarządcy sukcesyjnego, a także uregulowano zasady dotyczące działalności przedsiębiorstwa w spadku w zakresie podatków.

Zgodnie z dotychczasowym stanem prawnym po śmierci przedsiębiorcy możliwości dokonywania bieżących działań w ramach przedsiębiorstwa, takich jak sprzedaż towarów i świadczenie usług oraz regulowanie zobowiązań wobec pracowników czy kontrahentów, były poważnie ograniczone. Wraz ze śmiercią przedsiębiorcy *de facto* kończył się byt prawny prowadzonej przez niego działalności,

co mogło prowadzić np. do natychmiastowej utraty pracy przez pracowników firmy, wygaśnięcia niektórych umów cywilnoprawnych czy obowiązku zwrotu dofinansowań, jakie uzyskał przedsiębiorca na cele gospodarcze. Znacząco zmniejszyła to możliwość kontynuacji działalności przedsiębiorstwa przez następcę prawnego przedsiębiorcy po przeprowadzeniu postępowania spadkowego.

Niezbędne zmiany w nazwie firmy

Nowe prawo wprowadza możliwość zarządzania firmą, a także kontynuowania działalności gospodarczej zmarłego przedsiębiorcy, do czasu zakończenia postępowania spadkowego, lecz w okresie nie dłuższym niż 2 lata. Z ważnych przyczyn sąd na wniosek będzie mógł przedłużyć ten okres maksymalnie do 5 lat. Obecnie

będzie można kontynuować działanie przedsiębiorstwa w niezmienionym zakresie, pod warunkiem wprowadzenia zmian w nazwie firmy, do której będzie trzeba dodać dopisek „w spadku”. W konsekwencji, dzięki kontynuacji funkcjonowania przedsiębiorstwa, które będzie w dalszym ciągu generować zyski, zachowane zostaną miejsca pracy i regulowane będą zobowiązania wobec kontrahentów oraz zobowiązania publicznoprawne. Ponadto zwiększą się szanse na dalszy rozwój przedsiębiorstwa, budowanego niekiedy staraniami przedsiębiorcy i członków jego rodziny przez wiele lat.

Sukcesja w rękach zarządcy

Odpowiedzialność dbania o interesy przedsiębiorstwa po śmierci przedsiębiorcy ma spoczywać na zarządcy sukcesyjnym, czyli tymczasowym zarządcy przedsiębiorstwa w spadku. Zarządca może być powołany zarówno za życia jak i po śmierci przedsiębiorcy, z zastrzeżeniem złożenia stosownej zgody na pełnienie tej funkcji oraz wpisu do CEIDG. Do powołania zarządcy sukcesyjnego, po śmierci przedsiębiorcy potrzebne będzie działanie lub zgoda osób, które stały się właścicielami przedsiębiorstwa w wyniku śmierci przedsiębiorcy (będą to spadkobiercy ustawowi, testamentowi albo zapisobierca windykacyjny), a także małżonka, który posiada prawo do przedsiębiorstwa z tytułu wspólności majątkowej małżeńskiej. We wszystkich powyższych

przypadkach do powołania zarządcy sukcesyjnego po śmierci przedsiębiorcy konieczne będzie zachowanie formy aktu notarialnego. Z uwagi na szczególny, tymczasowy charakter zarządu sukcesyjnego, najpóźniej z upływem dwóch miesięcy od dnia śmierci właściciela firmy należy przesądzić, czy zarząd zostanie ustanowiony albo czy jest wolą osób uprawnionych, by ustanowiony z inicjatywy przedsiębiorcy zarząd sukcesyjny funkcjonował.

Zarządcą sukcesyjnym może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych. Od chwili ustanowienia zarządu sukcesyjnego, zarządca sukcesyjny może wykonywać majątkowe prawa i obowiązki zmarłego przedsiębiorcy w sprawach wynikających z prowadzenia przedsiębiorstwa w spadku. Zarząd sukcesyjny zostaje ustanowiony dopiero z chwilą dokonania wpisu do CEIDG zarządcy sukcesyjnego powołanego przez przedsiębiorcę za życia albo zastrzeżenia, że prokurent stanie się zarządcą sukcesyjnym po śmierci przedsiębiorcy. W przeciwieństwie do prokury, zarząd sukcesyjny obejmuje nie tylko umocowanie do czynności sądowych i pozasądowych związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa w spadku, ale także zobowiązanie do prowadzenia przedsiębiorstwa w spadku. Z funkcją zarządcy sukcesyjnego wiążą się obowiązki, m.in. w sferze prawa podatkowego.

Przedsiębiorstwo w spadku jako podatnik

Przedsiębiorstwo w spadku uzyskuje podmiotowość prawnopodatkową, jako jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, w zakresie podatków związanych z działalnością tego przedsiębiorstwa (w szczególności, w zakresie podatku dochodowego, VAT oraz podatku akcyzowego). Rozwiązanie takie zapewni ciągłość w zakresie regulowania podatków związanych z działalnością przedsiębiorstwa w spadku w okresie trwania zarządu sukcesyjnego, z korzyścią dla Skarbu Państwa. W tym przypadku także NIP przedsiębiorstwa pozostanie niezmieniony, co z kolei zapewni kontynuację rozliczeń wszystkich podatków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zakres obowiązku podatkowego dla przedsiębiorstwa w spadku został określony na takich samych zasadach, jakie obowiązywały dla zmarłego przedsiębiorcy na dzień otwarcia spadku. Jeżeli chodzi o rok podatkowy, w którym zmarł przedsiębiorca – przedsiębiorstwo w spadku do końca tego roku będzie kontynuowało sposób opodatkowania według formy wybranej przez zmarłego. Ponadto, przedsiębiorstwo w spadku zobowiązane będzie sporządzić wykaz składników wchodzących w skład przedsiębiorstwa na dzień otwarcia spadku. Przedsiębiorstwo w spadku nie będzie mogło natomiast wybrać wpłacania zaliczek w uproszczonej formie. Nie będzie też mogło wybrać tzw. kredytu podatkowego.

ALICJA SZUDEJKO

Młodszy konsultant podatkowy Russell Bedford Poland

OPODATKOWANIE VAT DOSTAWY WYNAJĘTEJ NIERUCHOMOŚCI KOMERCYJNEJ. NOWE OBJAŚNIENIA PODATKOWE

W związku z zamieszaniami, jakie eskalowało się w zakresie opodatkowania nieruchomości komercyjnych, Ministerstwo Finansów od września 2018 roku prowadziło konsultacje podatkowe. W ich wyniku zostały opublikowane objaśnienia z dnia 11 grudnia 2018 roku, które mają pomóc sądom i podatnikom w rozstrzygnięciu problemów.

Wielu z podatników ciągle czeka na zwrot dużych kwot VAT. Postępowania obecne w sądach, mimo pozytywnych dla podatników wyroków WSA, nie znajdują rozwiązania, ponieważ brak jest jednolitego stanowiska w wielu kwestiach. Objasnienia podatkowe MF wskazują przesłanki, po spełnieniu których nieruchomość stanowi przedsiębiorstwo lub zorganizowaną część przedsiębiorstwa. W wyniku społecznych konsultacji wypracowano też kryteria oceny czy dostawa nieruchomości komercyjnych jest opodatkowana VAT (dostawa składników majątkowych), czy podatkiem od czynności cywilnoprawnych (sprzedaż przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa).

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT opodatkowaniu podatkiem od

towarów i usług podlega odpłatna dostawa towarów, rozumiana w świetle art. 7 ust. 1 ustawy o VAT jako przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel. W myśl art. 2 pkt 6 ustawy o VAT przez towary rozumie się rzeczy oraz ich części, a także wszelkie postacie energii.

W świetle powyższych regulacji – co do zasady – dostawa nieruchomości komercyjnych stanowi dostawę towarów podlegającą opodatkowaniu podatkiem VAT. W wyjątkowych okolicznościach dostawa nieruchomości komercyjnych może zostać uznana za czynność niepodlegającą opodatkowaniu, tj. w przypadku spełnienia przesłanek kwalifikacji nieruchomości komercyjnej (będącej przedmiotem dostawy) jako przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa.

W świetle powyższych regulacji – co do zasady – dostawa nieruchomości komercyjnych stanowi dostawę towarów podlegającą opodatkowaniu podatkiem VAT.

KATARZYNA KOŁBUŚ

Redaktor prowadząca RB Magazine. Od ponad 10 lat związana z prasą branżową, m.in. Gazetą Finansową i portalem ipip.com.pl, który poświęcony jest finansom, podatkom, prawu, polityce i gospodarce. Ukończyła filologię polską na UMCS oraz językową redakcję tekstu na UW.

PODATEK U ŹRÓDŁA PO ZMIANACH W 2019 ROKU

Ustawa z 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 2193), wprowadziła dosyć istotne zmiany w zasadach poboru podatku u źródła.

Co do zasady podatek u źródła ma formę ryczałtową. Opodatkowany jest przychód bez potrącania kosztów jego uzyskania. Stawka podstawowa wynikająca z ustaw o podatkach dochodowych wynosi 19%. Podmiotami zobowiązanymi do rozliczenia – pobrania i wpłaty podatku – są płatnicy, czyli podmioty dokonujące wypłaty świadczeń określonych przez ustawodawcę, takich jak: dywidendy, odsetki, należności licencyjne, należności ze znaków towarowych itp. Jednakże przewidziane w ustawach stawki podatkowe mogą być obniżane, należność można też zwolnić z podatku z uwagi na preferencje wynikające z przepisów implementujących dyrektywę Unii Europejskiej lub na podstawie postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Do tej pory w ustawach o podatkach dochodowych zasadą było korzysta-

nie z tych preferencji już w momencie dokonywania wypłaty należności. Płatnik, który dysponował certyfikatem rezydencji mógł zaniechać poboru podatku lub pobrać go w niższej wysokości. Rozwiązanie takie określone jest w języku angielskim jako mechanizm relief at source. Kontrola prawidłowości pobranej daniny odbywa się więc następczo. W ocenie organów podatkowych prowadzi to do wielu nadużyć i nieprawidłowości skutkujących niepobraniem należnego podatku.

Wprowadzenie tax refund

W związku z powyższym ustawodawca zdecydował o wprowadzeniu w pewnym zakresie, w miejsce ulgi stosowanej już w momencie wypłaty przez płatnika, obowiązku poboru podatku przez płatnika, połączonego z procedurą dokonania zwrotu po-

datku (ang. tax refund). Zwrot następować będzie po przeprowadzeniu odpowiedniej weryfikacji prawa do preferencyjnego opodatkowania podatkiem u źródła. Procedura taka będzie dotyczyć największych płatników, a także beneficjentów wypłacanych należności i została uzależniona od wysokości świadczenia uzyskanego w danym roku podatkowym od jednego płatnika.

Do wysokości kwoty 2 mln zł obowiązywać będą dotychczasowe zasady płatności (poboru) podatku u źródła. Płatnik, który otrzyma certyfikat rezydencji będzie mógł zastosować zwolnienie z opodatkowania (przy spełnieniu dodatkowych warunków), nie pobierać podatku lub zastosować niższą jego stawkę zgodnie z postanowieniami odpowiedniej umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania.

Obowiązek należytej staranności

W przypadku wypłaty należności powyżej tej kwoty, chcąc zastosować dotychczasowe zasady rozliczania podatku, płatnik będzie zobowiązany do złożenia organowi podatkowemu stosownego oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej, że posiada dokumenty wymagane przez przepisy prawa podatkowego uprawniające go do zastosowania preferencyjnych zasad opodatkowania wynikających z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Oświadczenie to obejmować będzie również potwierdzenie braku wiedzy o istnieniu okoliczności wykluczających możliwość niepobrania podatku na podstawie przepisów prawa podatkowego.

Przepisami tymi ustawodawca nakłada na płatników obowiązek należytej staranności. Niezłożenie stosownego oświadczenia, przedstawienie oświadczenia niezgodnego z prawdą, lub niezwyfikowanie okoliczności wykluczających możliwość niepobrania podatku na podstawie właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, sankcjonowane będzie wydaniem decyzji w zakresie dodatkowego zobowiązania w wysokości 10% wypłacanych należności.

Odrębne uproszczenie

W zakresie zwolnień przewidzianych w ustawach podatkowych ustawodawca przewidział odrębne uproszczenie polegające na stosowaniu preferencji (niepobrania podatku) na podstawie wydanej przez organ podatkowy opinii o stosowaniu zwolnienia. W przypadku przekroczenia progu dwóch milionów złotych wypłaconych należności i nieskorzystania z jednego z powyższych uproszczeń płatnik będzie zobowiązany do poboru podatku u źródła wg. ustawowej stawki w wysokości 19%. Ewentualny zwrot podatku na rzecz podatnika lub płatnika (jeśli pokrył go z własnych środków), nastąpi po złożeniu odpowiedniego wniosku i zweryfikowaniu go przez organy podatkowe. Na zwrot podatku naczelnicy urzędów skarbowych będą mieli 6 miesięcy.

Najprawdopodobniej nowe regulacje, szczególnie w zakresie możliwości złożenia na płatnika dodatkowego zobowiązania podatkowego, skutecznie zniechęcą płatników do niepobierania podatku u źródła lub pobierania go wg. niższej stawki. Do płatnika będzie bowiem należało wykazanie, że dokonał poprawnej weryfikacji okoliczności uprawniających do zastosowania preferencji podatkowych. Jeśli organ podatkowy uzna, że nie dochował on należytej staranności, obciąży go z tego tytułu dodatkowym zobowiązaniem.

W zakresie zwolnień przewidzianych w ustawach podatkowych ustawodawca przewidział odrębne uproszczenie polegające na stosowaniu preferencji (niepobrania podatku) na podstawie wydanej przez organ podatkowy opinii o stosowaniu zwolnienia

MARCIN KOŁKOWICZ

Doradca podatkowy, konsultant podatkowy w Russell Bedford Poland Sp. z o.o., absolwent Administracji, Zarządzania oraz Marketingu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II. Tematyką prawa podatkowego zajmuje się od 2012 roku. Doświadczenie zdobywał w lubelskich oraz w warszawskich kancelariach doradztwa podatkowego. Autor i współautor wielu publikacji podatkowych, w szczególności dla portalu prawnopodatkowego TaxFin.pl. W swojej karierze zajmował się zarówno zagadnieniami dotyczącymi podatków bezpośrednich jak i pośrednich, ze szczególnym uwzględnieniem podatku od towarów i usług (VAT).

VAT MARŻA TAKŻE OD DZIEŁ SZTUKI Z INNYCH KRAJÓW UE

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł, że odmowa zastosowania VAT marża do dostaw poprzedzonych transakcją wewnątrzspółnotową może naruszać zasady, na których opiera się system podatku VAT.

W dniu 29 listopada 2018 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) orzekł w sprawie C 264/17. Wniosek w niniejszej sprawie został złożony w ramach sporu pomiędzy niemieckim handlarzem dzieł sztuki, a Urzędem Skarbowym w Hamm w Niemczech. Urząd skarbowy odmówił przyznania korzyści z systemu VAT marża na dostawy dzieł sztuki nabyte przez handlarza w innych państwach członkowskich.

Niemieckiemu handlarzowi dziełami sztuki, który prowadzi galerię w wielu niemieckich miastach, w 2014 r. dostarczono dzieła sztuki pochodzące od artystów zamieszkałych w innych krajach Unii Europejskiej. Dostawy te zostały zgłoszone przez sprzedawców w państwach, z których dzieła sztuki pochodziły, jako zwolnione z VAT dostawy wewnątrzspółnotowe. W takim przypadku podatek powinien rozliczyć kupujący. Niemiecki podatnik poprosił Urząd Skarbowy w Hamm o zastosowanie do tych dostaw VAT marży, natomiast urząd skarbowy odrzucił jego wniosek i mężczyzna został wezwany do zapłaty dodatkowej kwoty VAT w wysokości 19 763,31 EUR. W związku z odrzuceniem wniosku podatnika i zakwestionowaniem oce-

ny podatkowej, handlarz wniósł skargę do Sądu ds. Finansów w Münster w Niemczech. Niemiecki podatnik twierdził, że przepisy krajowe są niezgodne z prawem Unii Europejskiej i domagał się bezpośredniego zastosowania art. 316 ust. 1 lit. b) Dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28.11.2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej. Sąd krajowy miał wątpliwości co do zgodności z urzędem skarbowym, gdyż wynikałoby, że zgodnie z prawem niemieckim system VAT marża nie ma zastosowania do dostawy towarów, które handlarz nabyłby w Unii Europejskiej, jeżeli dostawa towarów do handlarza była już objęta zwolnieniem wewnątrzspółnotowym. Zdaniem sądu takie wyłączenie nie wynika z art. 316 ust. 1 lit. b) dyrektywy VAT i może prowadzić do zakłócenia konkurencji. Niemiecki sąd zainteresował się również sytuacją, w której podatnik korzystałby z zastosowania systemu marży przewidzianego w art. 316 ust. 1 lit. b) dyrektywy VAT, i jednocześnie powoływał się na prawo do odliczenia podatku naliczonego. W tych okolicznościach Sąd Finansowy w Münster postanowił zwrócić się do Trybunału.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Eu-

ropejskiej orzekł, że odmowa zastosowania VAT marża do dostaw poprzedzonych transakcją wewnątrzspółnotową może dyskryminować pochodzenie dzieł sztuki, które są dostarczane do podatnika, ponieważ podlegający opodatkowaniu handlarz nie może zdecydować się na dostawę dzieła sztuki w oparciu o transakcję wewnątrzspółnotową, a zastosować system VAT marży wyłącznie do dzieł pochodzenia niemieckiego.

W przypadku wątpliwości sądu co do prawa zastosowania równocześnie VAT marża dla dostaw wewnątrzspółnotowych, jak i odliczenia podatku naliczonego, podatnik nie może wybrać systemu VAT marży ustanowionego w art. 316 ust. 1 lit. b) Dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28.11.2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej. W tym przypadku podatek w cenie nabycia nie znajduje odwzorowania w podatku obciążającym sprzedaż, a więc podatnik może korzystać z systemu VAT marży na podstawie tego artykułu wyłącznie wtedy, gdy nie wykonuje on dla tych samych dostaw prawa do odliczenia naliczonego podatku VAT.

PODATEK CYFROWY W IMPASIE

Nowy podatek od usług cyfrowych jest wciąż przedmiotem dyskusji na szczeblu Unii Europejskiej. Państwa członkowskie nie ustaliły w tym zakresie wspólnego podejścia, a niektóre, jak np. Włochy, już wprowadziły web tax do swojego systemu podatkowego. Polska uczestniczy w rozmowach, ale nie podejmuje konkretnych kroków.

Trwają prace nad wprowadzeniem opodatkowania sektora cyfrowego i wprowadzenia w Unii Europejskiej (UE) ukierunkowanego i tymczasowego rozwiązania w postaci podatku od usług cyfrowych (digital services tax, DST). Polska popiera potrzebę dostosowania międzynarodowych zasad podatkowych do nowoczesnych modeli biznesowych w sektorze cyfrowym. Poparła także jak najszybsze osiągnięcie na poziomie UE porozumienia w tym zakresie.

Internetowi giganci bez opodatkowania

21 Marca Komisja Europejska zaproponowała nowe regulacje, które dotyczą opodatkowania sektora cyfrowego. Opodatkowanie usług cyfrowych miałyby się odbywać się na terytorium państwa członkowskiego i powinno wynosić 3% od zysków wygenerowanych w danym państwie z usług cyfrowych tj. takich, w których liczba użytkowników przekracza 100.000, przychody z usług cyfrowych przekraczają 7 mln euro, liczba kontraktów biznesowych przekracza 3.000, korzyści uzyskane z danych dostarczonych przez użytkowników, z portali aukcyjnych i marketplace'ów, z subskrypcji i e-sponsoringu oraz co zostało zaproponowane w poprzednim tygodniu przez MEPs, platformy dostarczające cyfrowe treści np. Netflix. Celem tych regulacji jest nałożenie na największych „graczy” na rynku dodatkowego zobowiązania, które wyrówna zasady

konkurencji i wprowadzi prawo pozwalające unormować kwestie np. podwójnego opodatkowania. Największych graczy tzn. takich, których roczne przychody przekraczają w UE 40 mln Euro (KE w projekcie zaproponowała 50 mln euro) lub 750 mln Euro w skali światowej, jak np. Amazon czy Google.

Podatek przejściowy

UE proponuje też wprowadzenie podatku okresowego od niektórych przychodów z działalności cyfrowej. W odróżnieniu od wspólnej unijnej reformy podstawowych zasad podatkowych, ten pośredni podatek miałby zastosowanie do dochodów uzyskanych z niektórych działań cyfrowych, które całkowicie wymykałyby się spod obecnych ram podatkowych. Podatek będzie miał zastosowanie do dochodów uzyskanych z działalności, w której użytkownicy odgrywają istotną rolę w tworzeniu wartości i które najtrudniej jest uchwycić przy pomocy obowiązujących przepisów podatkowych, takich jak te dochody:

- stworzone ze sprzedaży internetowej przestrzeni reklamowej
- utworzone z cyfrowych działań pośrednich, które pozwalają użytkownikom na interakcję z innymi użytkownikami i które mogą ułatwić sprzedaż towarów i usług między nimi
- utworzone ze sprzedaży danych

generowanych na podstawie informacji dostarczanych przez użytkownika.

Podzielone opinie

Nie pozostaje obojętny na poczynania KE także Prezydent USA, Donald Trump, który zamierza zaskarżyć to rozwiązanie do Światowej Organizacji Handlu. Jest to o tyle istotna kwestia, że większość firm spełniających kryteria opodatkowania znajduje się po drugiej stronie oceanu (Facebook, Uber itd.). Część krajów (np. Francja) zapowiada, że wdroży dodatkowe zobowiązania w sektorze cyfrowym, nawet jeśli członkowie UE nie dojdą do porozumienia.

Polski rząd przygląda się sprawie i jest skłonny poprzeć rozwiązanie Rady. Ministerstwo Cyfryzacji deklaruje, że zbiera pod tym kątem dane do raportu, który ma pomóc w zabezpieczeniu interesów Polski. W ocenie polskiego Ministerstwa Finansów kierunek zmian odnośnie do systemu międzynarodowego opodatkowania gospodarki cyfrowej, zaproponowany przez Komisję Europejską w projektach dyrektyw jest zgodny z interesem fiskalnym Polski. W związku z tym, Rada Ministrów udzieliła ogólnego poparcia dla kształtu zarówno projektu dyrektywy o zakładzie cyfrowym oraz projektu dyrektywy o podatku od wybranych usług cyfrowych, opublikowanych przez Komisję Europejską w dniu 21 marca 2018 r.

JUSTYNA KYĆ

Radca prawny w Departamencie Prawnym Od 2017 roku związana z Russell Bedford Poland. Specjalizuje się w obsłudze klientów korporacyjnych, w szczególności w zakresie sporządzania i negocjacji umów handlowych oraz świadczenia bieżącego doradztwa prawnego.

PODATKI ZAGRANICZNE: NIEMCY CHCĄ WPROWADZIĆ PODATEK NA MECZETY

W Niemczech funkcjonuje już podatek kościelny, który teraz miałby objąć również wyznawców Islamu. Miałoby to ograniczyć obce wpływy, między innymi Turcji, która sponsoruje gminy islamskie w UE.

Niemieckie prawo obejmuje 9 procentową daninę każdego członka wspólnoty wyznaniowej posiadającej osobowość prawną. Płacą go kościoły ewangelicki, katolicki, starokatolicki i wspólnoty żydowskie. Nie pobiera się go od Kościołów i wspólnot nieposiadających osobowości prawnej, głównie prawosławnych i muzułmańskich. Partie koalicyjne chcą zmienić ten stan rzeczy po to, by wyemancypować religię islamską w Niemczech od wpływu obcych państw. Pomysłodawcy twierdzą, że ten sposób finan-

sowania pozwoliłby meczetom „stać się finansowo na własnych nogach”.

„Kto opłaca imama, decyduje o modlitwie – czytamy w niemieckim dzienniku „Neue Osnabrücker Zeitung”. – Dlatego jest tak fatalnym, że wiele meczetów w Niemczech jest zależnych od pieniędzy z Turcji czy państw Zatoki Perskiej. Umacnia to a nie rozбивa paralelne społeczeństwa. Od lat istnieje tu ogromna potrzeba reform. Jednak mimo niezliczonych konferencji islamskich prawie nic się nie stało. Także propozycja podatku na

meczety analogicznego do podatku kościelnego nie jest niczym nowym. Ale nadzieję budzi tym razem fakt, że niemal wszystkie partie opowiadają się za położeniem kresu wpływowi zagranicznych sił na tutejsze muzułmańskie gminy wyznaniowe”.

Ekspert zwracają uwagę na to, że główny cel wprowadzanego podatku, to jest ograniczenie wpływu obcych państw, nie zostanie osiągnięty tylko przez wprowadzenie podatku. Musiałby mu towarzyszyć zakaz finansowania z zagranicy.

KATARZYNA KOŁBUŚ

Redaktor prowadząca RB Magazine. Od ponad 10 lat związana z prasą branżową, m.in. Gazetą Finansową i portalem ipip.com.pl, który poświęcony jest finansom, podatkom, prawu, polityce i gospodarce. Ukończyła filologię polską na UMCS oraz językową redakcję tekstu na UW.

FORBES: PREMIE ROCZNE I BENEFITY A ROZLICZENIA PODATKOWE

Premie roczne są coraz efektywniejszym narzędziem nagradzania oraz utrzymywania pracowników na stanowiskach pracy. Czy nie stanowią jednak nadmiernego obciążenia podatkowego?

„Jeśli zadbasz o swoich pracowników, oni zatroszczą się o klientów” twierdzi Richard Branson, twórca Virgin Group oraz ceniony brytyjski przedsiębiorca. Trudno odmówić racji temu stwierdzeniu. Dostrzegli to również pracodawcy dbając już nie tylko o odpowiednie wynagrodzenie, ale również o wkład motywacyjny. Od różnego rodzaju benefitów w postaci kart Multisport i pakietów medycznych po dodatkowe premie retencyjne czy powiązane z wynikami finansowymi spółki. Pozwala to nie tylko przekonać pracownika do pozostania w firmie, ale również przyciągnąć najbardziej wartościowych specjalistów. Jest to szczególnie istotne przy niezwykle dynamicznie zmieniającym się rynku pracy.

Spadek bezrobocia powoduje, że pracownikom znacznie łatwiej znaleźć odpowiadające ich potrzebom miej-

sca zatrudnienia. Pracodawca nie powinien jednak zapominać, że dbając o potrzeby swoich pracowników, należy też zabezpieczyć się podatkowo.

Roczna premia, z powodu bliskiego zakończenia okresu obrachunkowego, jest teraz z pewnością tematem rozmyślań wielu prezesów. Nie tylko z powodu określenia odpowiedniej wysokości dodatku, ale również z powodów podatkowych. Co do zasady należności ze stosunku pracy stanowią koszty uzyskania przychodu. Wynika to z samego zapisu definicji kosztu uzyskania przychodu w ustawach dochodowych, który stanowi: „kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23” oraz „kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu

osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 16 ust. 1”.

Ustawodawca ustanawia w tym przepisie dwie przesłanki stanowiące o kosztach uzyskania przychodów:

* Pozytywną – są nią wszystkie koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zabezpieczenia źródła przychodów,

* Negatywną – nie zostały wyłączone przez art 23 i art. 16 ust. 1 odpowiednich ustaw.

Wyłącznie spełnienie obu tych przesłanek pozwala zakwalifikować dany wydatek do kosztów uzyskania przychodów. W sposób oczywisty wynagrodzenia pracownicze, a w tym również dodatkowe premie, spełniają

te kryteria. Poza przypadkiem premii uzależnionych od wyniku spółki. Przy tej formie wynagrodzenia pracowników warto by zatrzymać się dłużej.

Premia od zysku – wątpliwości interpretacyjne

Dnia 1 stycznia 2018 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z 15.02.1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych dodająca w art. 16 ust. 1 nowy pkt 15a. Zgodnie z nim nie zalicza się do kosztów uzyskania przychodów „kwot wypłacanych tytułem podziału (rozliczenia) wyniku finansowego jednostki (zysku netto)”. Stanowiło to odpowiedź na korzystne dla podatników orzecznictwo sądów administracyjnych, dopuszczające zaliczenie premii z zysku do kosztów uzyskania przychodów. Wynika to bezpośrednio z treści uzasadnienia do ustawy nowelizującej: „Z uwagi na orzecznictwo sądów administracyjnych ukształtowane w zakresie zagadnienia dopuszczalności zaliczania do kosztów uzyskania przychodów nagród z zysku wskazane jest wprowadzenie do ustawy o CIT przepisu *expressis verbis* wyłączającego możliwość zaliczania do kosztów uzyskania przychodów jakichkolwiek części składowych zysku spółki, niezależnie od ich przeznaczenia”.

Wymieniane w uzasadnieniu orzecznictwo to m.in. uchwała składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z 22.06.2015 r.: „Skoro zatem nagrody z zysku są wynagrodzeniem, to nic nie stoi na przeszkodzie wypłaceniu ich po zakończeniu roku, którego dotyczą. Następczy charakter wypłaty wynagrodzenia wobec wykonanej pracy jest normą, zwłaszcza w kontekście przepisów prawa pracy. (...) Reasumując powyższe wywody należy przyjąć, że językowe

brzmienie przepisów jednoznacznie wskazuje na to, że wydatki na wypłatę nagród z dochodu po opodatkowaniu mają charakter kosztowy.”

Analizując obecny stan prawny można dojść do wniosku, że wypłata premii uzależnionych od zysku spółki pracownikom nie stanowi kosztu uzyskania przychodu. Warto jednak zwrócić uwagę, że art. 16 ust. 1 pkt. 15a mówi o kwotach wypłacanych z tytułu podziału zysku. Ustawa podatkowa nie definiuje czym jest „podział wyniku finansowego (zysku netto) jednostki” wyszczególniony w przepisie, dlatego jego znaczenia należy poszukać w przepisach innej gałęzi prawa niż podatkowa czyli w prawie handlowym.

Artykuł 191 kodeksu spółek handlowych wyznacza zasady udziału w zysku spółki. Stanowi, że: „Wspólnik ma prawo do udziału w zysku wynikającym z rocznego sprawozdania finansowego i przeznaczonym do podziału uchwałą zgromadzenia wspólników, z uwzględnieniem przepisu art. 195 § 1.” oraz „Jeżeli umowa spółki nie stanowi inaczej, zysk przypadający wspólnikom dzieli się w stosunku do udziałów.”. Dodatkowo umowa spółki może przewidywać też inny sposób podziału zysku. Oznacza to, że podział wyniku finansowego (zysku netto) jednostki następuje na skutek podjęcia przez uprawnione podmioty decyzji co do formy tego podziału poprzez odpowiednią uchwałę. W konsekwencji może oznaczać to, że nie będzie można uznać premii od zysku za koszt uzyskania przychodu jedynie w takim przypadku, gdy o podziale zadecydują wspólnicy w uchwale.

Premia od zysku – bieżące orzecznictwo

Wniosek ten zdaje się potwierdzać

Analizując obecny stan prawny, można dojść do wniosku, że wypłata premii uzależnionych od zysku spółki pracownikom nie stanowi kosztu uzyskania przychodu. Warto jednak zwrócić uwagę, że art. 16 ust. 1 pkt. 15a mówi o kwotach wypłacanych z tytułu podziału zysku. Ustawa podatkowa nie definiuje czym jest „podział wyniku finansowego (zysku netto) jednostki” wyszczególniony w przepisie, dlatego jego znaczenia należy poszukać w przepisach innej gałęzi prawa niż podatkowa czyli w prawie handlowym.

również organy skarbowe. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 30 maja 2018 r., nr 0114-KDIP-2-2.4010.136.2018.2.JG wyjaśnia: „Literalna wykładnia art. 16 ust. 1 pkt 15a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, prowadzi do wniosku, że wyłączeniu z kosztów podatkowych zawartym w tym przepisie podlega kwota wypłacona tytułem podziału zysku netto, a nie dowolny wydatek. (...) Posługując się w art. 16 ust. 1 pkt 15a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, sformułowaniem „kwot wypłacanych tytułem podziału zysku netto”, ustawodawca wyłączył z kosztów uzyskania przychodów jedynie te kwoty z zysku netto, które wypłacane są tytułem jego podziału, np. w formie premii, nagród lub innych postaci wynagrodzenia. Powyższy przepis nie obejmuje sytuacji, w których jednorazowa premia jest jedynie oparta o wskaźnik zysku do określenia wysokości tego wynagrodzenia, a źródłem takiego przysporzenia dla pracownika lub zarządu są środki obrotowe Wnioskodawcy.”

W prezentowanej sytuacji wnioskodawca zadał pytanie o zdarzenie przyszłe. Świadczy on na podstawie umowy o współpracy, usługi doradztwa księgowo-podatkowego. Z umowy wynika, że świadczeniodawcy przysługuje, poza miesięcznym wynagrodzeniem, jednorazowa lub coroczna premia w ra-

zie osiągnięcia przez świadczeniobiorcę w danym roku zysku na określonym poziomie. Dodatkowe wynagrodzenie nie stanowi bezpośredniego podziału zysku, tylko jest kalkulowane w oparciu o osiągnięty zysk za dany rok, zaś wypłata następuje bezpośrednio na podstawie zawartej umowy. Dyrektor KIS zgodził się z wnioskodawcą, że wypłata tak określonego dodatku do wynagrodzenia stanowi koszt uzyskania przychodu.

Podobne wnioski można wysunąć z interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 21 czerwca 2018 r., nr 0111-KDIB-2-1.4010.117.2018.1.EN.

Co prawda organy kontrolujące nie są zobligowane do przyjęcia wykładni wyrażonej w interpretacji indywidualnej to brak jest obecnie przesłanek do wydawania decyzji o odmiennym brzmieniu. Zapis art. 16 ust.1 pkt 15a wydaje się być, w świetle opisanej wyżej interpretacji Dyrektora KIS, na tyle prosty i jasny, żeby nie stanowić podstawy do sporów z organami podatkowymi.

Dopiero w ciągu najbliższych kilku miesięcy przekonamy się jak będzie w praktyce wyglądać stosowanie tego przepisu. Wydaje się jednak, że dopóki wypłata premii następuje w oparciu o wynik finansowy netto, jako podstawa do jej kalkulacji, a nie z tytułu podziału wyniku finansowego, jak to

następuje choćby przy wypłacie dywidend, to nie powinno być wątpliwości interpretacyjnych w tej materii.

Moment uznania kosztów premii

Warto nadmienić, że „należności ze stosunku pracy stanowią koszt uzyskania przychodu w miesiącu, za które są należne, pod warunkiem że zostały wypłacone lub pozostawione do dyspozycji w terminie wynikającym z przepisów prawa pracy, umowy lub innego stosunku prawnego łączącego strony (metoda memoriałowa). W przypadku uchybienia temu terminowi, powinny być one zaliczone do kosztów uzyskania przychodów kasowo, czyli w miesiącu wypłaty (postawienia do dyspozycji). Jeżeli zatem premie lub nagrody przysługują za dany miesiąc i zostaną wypłacone nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca, stanowią one koszty miesiąca, którego dotyczą. W innych sytuacjach są one kosztem miesiąca, w którym zostały wypłacone.”

Oznacza to np., że jeżeli zgodnie z umową wypłata premii za marzec powinna nastąpić do 10 kwietnia, to wypłata w terminie będzie stanowić koszt uzyskania przychodów w marcu, a wypłata po terminie, już w kwietniu (lub w innym miesiącu zapłaty).

źródło: <https://www.forbes.pl/opinie/premie-roczne-i-benefity-a-rozliczenia-podatkowe/nlss5vb>

DR ANDRZEJ DMOWSKI

Adwokat i doktor nauk prawnych Uniwersytetu Warszawskiego. Od 2011 roku jeden z Partnerów Zarządzających w korporacji Russell Bedford Poland. Wcześniej w sieci doradczej BDO, a także Deloitte & Touche. Autor książki „Ceny Transferowe”, współautor komentarza „Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych”, autor wielu publikacji z zakresu prawa podatkowego.

SĄD NAJWYŻSZY W SPRAWIE DORECZEŃ POMIĘDZY PROFESJONALNYMI PEŁNOMOCNIKAMI PISMA ZAWIERAJĄCEGO ROZSZERZENIE POWÓDZTWA

W dniu 11 grudnia 2018 r. Sąd Najwyższy w składzie 7 sędziów podjął uchwałę w sprawie o sygnaturze akt III CZP 31/18, w której wskazał, że odpis pisma procesowego zawierającego rozszerzenie powództwa nie podlega doręczeniu na podstawie art. 132 § 1 k.p.c.

Zgodnie z przepisem art. 132 § 1 k.p.c. w toku sprawy adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz radca Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej doręczają sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami. W treści pisma procesowego wniesionego do sądu zamieszcza się oświadczenie o doręczeniu odpisu pisma drugiej stronie albo o jego nadaniu przesyłką poleconą. Pisma, niezawierające powyższego oświadczenia, podlegają zwrotowi bez wzywania do usunięcia tego braku.

Jednocześnie, stosownie do przepisu art. 132 § 11k.p.c., przepis art. 132 § 1 k.p.c. nie dotyczy: wniesienia pozwu wzajemnego, apelacji, skargi kasacyjnej, zażalenia, sprzeciwu od wyroku zaocznego, sprzeciwu od nakazu zapłaty, zarzutów od nakazu zapłaty, wniosku o zabezpieczenie powództwa, skargi o wznowienie postępowania, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia i skargi na orzeczenia referendarza sądowego, które należy złożyć w sądzie z odpisami dla strony przeciwnej.

Przepis art. 132 § 11k.p.c. wymienia zatem enumeratywnie pisma procesowe, które profesjonalni pełnomocnicy muszą złożyć do sądu wraz z odpisem dla drugiej strony, reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika.

Wśród pism wskazanych w art. 132 § 11k.p.c. nie ma pisma procesowego obejmującego rozszerzenie powództwa. Zatem zgodnie z wyłącznie literalnym brzmieniem przepisu art. 132 § 11k.p.c. wszystkie inne pisma procesowe niż: pozew wzajemny, apelacja, skarga kasacyjna, zażalenie, sprzeciw

od wyroku zaocznego, sprzeciw od nakazu zapłaty, zarzuty od nakazu zapłaty, wniosek o zabezpieczenie powództwa, skarga o wznowienie postępowania, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia i skarga na orzeczenia referendarza sądowego – podlegałyby doręczeniom pomiędzy profesjonalnymi pełnomocnikami na zasadach określonych w art. 132 § 1 k.p.c., tj. bezpośrednio pomiędzy profesjonalnymi pełnomocnikami. Powyższy pogląd ma swoich zwolenników, zdaniem których przepis należy wyklądać ściśle z jego brzmieniem. Ponadto wskazuje się także na zakaz wykładni rozszerzającej przepisów mających charakter wyjątków od zasady, a niewątpliwie przepis art. 132 § 11 k.p.c. jest wyjątkiem od zasady doręczania sobie nawzajem pism procesowych przez profesjonalnych pełnomocników przewidzianej w przepisie art. 132 § 1 k.p.c.

Nie można jednak nie wziąć pod uwagę także wykładni aksjologicznej i prawnodogmatycznej, jak również charakteru pisma procesowego obejmującego rozszerzenie powództwa. Pisma wymienione w przepisie art. 132 § 11 k.p.c. są pismami, dla których wniesienia zastrzeżono termin lub też które wymagają weryfikacji przez sąd w zakresie braków formalnych, albo też które mają służyć zabezpieczeniu roszczenia bądź też powinny zostać zweryfikowane przez Sąd w zakresie

ich dopuszczalności.

Pismo procesowe zawierające rozszerzenie powództwa zawiera nowe żądanie i w związku z tym, powinno odpowiadać nie tylko wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, ale również wymaganiom pozwu, co oznacza konieczność kontroli sądu, która w przypadku pozwu jest większa niż w przypadku zwykłego pisma procesowego. W razie braku spełnienia przez pismo rozszerzające powództwo odpowiednio warunków przewidzianych dla pozwu, nowe żądanie może nie zostać rozpoznane. Jednocześnie zupełnie inne są skutki związane z zaskarżeniem nieuwzględnienia nowego żądania (możliwość zaskarżenia) niż z zaskarżeniem czynności procesowej bądź nieuwzględnienia okoliczności wskazanych przez stronę (nie ma możliwości zaskarżenia wprost w trakcie postępowania w danej instancji).

Stanowisko, że pismo procesowe z rozszerzeniem powództwa wnoszone przez profesjonalnego pełnomocnika podlega złożeniu do sądu wraz z odpisem dla strony przeciwnej, zostało wyczerpująco omówione w uchwale Sądu Najwyższego z 21 stycznia 2016 r. sygn. akt III CZP 95/15. We wskazanej powyżej uchwale Sąd Najwyższy zwrócił m.in. uwagę na to, iż inna kwalifikacja pisma procesowego obejmującego rozszerzenie powództwa byłaby nie

do pogodzenia z art. 193 § 3 in fine k.p.c., który stanowi, że skutki określone w art. 192 k.p.c. rozpoczynają się z chwilą doręczenia pozwanemu pisma zawierającego zmianę i odpowiadającego wymaganiom pozwu. Przepis ten chroni pozwanego przed koniecznością podjęcia obrony, jeżeli pismo nie spełnia wymagań pozwu, a to zakłada doręczenie pisma po dokonaniu kontroli formalnej przez sąd. Doręczenie pisma bezpośrednio zgodnie z art. 132 § 1 k.p.c. powodowałoby sytuację, w której pozwany nie wie, czy pismo wywarło skutek zawisłości sporu i czy istnieje potrzeba zajęcia merytorycznego stanowiska w sprawie oraz podjęcia czynności procesowych.

Sąd Najwyższy w najnowszej uchwale z dnia 11 grudnia 2018 r., podjętej w składzie 7 sędziów, sygn. akt III CZP 31/18, słusznie przyjął, iż odpis pisma procesowego zawierającego rozszerzenie powództwa nie podlega doręczeniu na podstawie art. 132 § 1 k.p.c., a zatem profesjonalny pełnomocnik pismo procesowe zawierające rozszerzenie powództwa powinien wnieść do Sądu wraz z odpisem dla strony przeciwnej.

Przyjmując konsekwentnie powyższe stanowisko, należałoby uznać, że podobnie należy postąpić również w przypadku wnoszenia pisma procesowego cofającego powództwo w całości lub w części.

ALEKSANDRA KSIĘŻYK

Radca prawny, Dyrektor Działu Prawnego w Warszawie Kancelarii Russell Bedford Dmowski i Wspólnicy Kancelaria Adwokacka sp. k.

NOWE WYMOGI DOTYCZĄCE PRZECIWDZIAŁANIA PRANIU PIENIĘDZY I FINANSOWANIA TERRORYZMU

W przypadku instytucji finansowych, inwestycyjnych, w szczególności w zakresie relacji z przedsiębiorcami, nie dziwi już zbytnio stosowanie procedur Know Your Client (Poznaj Swojego Klienta – KYC), ale czy w związku z wymogami ustawy z dnia 1 marca 2018r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2018r. poz. 723, zwanej dalej: „Ustawą”) również inne podmioty powinny stosować przynajmniej zbliżone procedury? Wydaje się to konieczne, w celu wykazania w razie ewentualnej kontroli z GILF, że obowiązki nałożone Ustawą były należycie wykonywane przez Instytucję Obowiązaną.

Niestety w zakresie stosowania Ustawy w praktyce nie ma rozwiązania „one size fits all” – każda transakcja, klient, nawiązanie relacji gospodarczych – wymagają indywidualnego podejścia i indywidualnej oceny tego czy mogą mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, lub też wspieraniem innego przestępstwa

Kogo obejmują nowe obowiązki

W nowej ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2018r. poz. 723, zwanej dalej: „Ustawą”), dość szeroko wskazano katalog Instytucji Obowiązaných, czyli podmiotów, które mają bezwzględnie stosować przepisy Ustawy w ramach wykonywanej działalności gospodarczej, w tym zawodowej.

Są to nie tylko instytucje finansowe, ale także:

- zakłady ubezpieczeń i pośrednicy ubezpieczeniowi w zakresie ubezpieczeń na życie
- przedsiębiorcy prowadzący działalność kantorową, usługi wymiany walut lub pośredniczenia w wymianie walut,
- podmioty prowadzące działalność gospodarczą dotyczącą wymiany pomiędzy walutami wirtualnymi

i środkami płatniczymi,

- notariusze w zakresie określonych czynności dokonywanych w formie aktu notarialnego,
- adwokaci, radcowie prawni, prawnicy zagraniczni, w określonym w Ustawie zakresie, w tym w zakresie, w jakim świadczą na rzecz klientów będących spółkami kapitałowymi pomoc prawną (co wskazuje na dość szerokie ujęcie zakresu spraw, w których stosowana ma być Ustawa); obowiązki nie dotyczą radców prawnych i prawników zagranicznych wykonujących zawód w ramach stosunku pracy lub stosunku służbowego w urzędach samorządowych czy państwowych,
- doradcy podatkowi (w zasadzie w zakresie wszystkich aspektów wykonywania zawodu),
- biegli rewidenci,
- przedsiębiorcy świadczący usługi tworzenia osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, pełnieniu funkcji członka zarządu, zapewnienia siedziby lub adresu, działaniu lub umożliwieniu działania jako powiernik trustu, działaniu lub umożliwieniu działania jako osoba wykonująca prawa z akcji lub udziałów na rzecz podmiotu innego niż spółka notowa-

na na rynku regulowanym,

- podmioty prowadzące działalność w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych;
 - pośrednicy w obrocie nieruchomościami;
 - operatorzy pocztowi,
- podmioty prowadzące działalność w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych, gier w karty i gier na automatach ,
- fundacje, w zakresie, w jakim przyjmują lub dokonują płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro,
 - stowarzyszenia, w zakresie, w jakim przyjmują lub dokonują płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro,
 - przedsiębiorcy w zakresie, w jakim przyjmują lub dokonują płatności za towary w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro,
 - przedsiębiorcy prowadzący działalność polegającą na udostępnianiu skrytek sejfowych,
 - instytucje pożyczkowe.

Środki Bezpieczeństwa Finansowego

Instytucje Obowiązane mają obowiązek stosować w swojej działalności

Środki Bezpieczeństwa Finansowego („ŚBF”), które obejmują:

- identyfikację klienta oraz weryfikację jego tożsamości;
- identyfikację beneficjenta rzeczywistego oraz podejmowanie uzasadnionych czynności w celu:
 - weryfikacji jego tożsamości,
 - ustalenia struktury własności i kontroli - w przypadku klienta będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej;
- ocenę stosunków gospodarczych i, stosownie do sytuacji, uzyskanie informacji na temat ich celu i zamierzonego charakteru;
- bieżące monitorowanie stosunków gospodarczych klienta, w tym:
 - analizę transakcji przeprowadzanych w ramach stosunków gospodarczych w celu zapewnienia, że transakcje te są zgodne z wiedzą instytucji obowiązanej o kliencie, rodzaju i zakresie prowadzonej przez niego działalności oraz zgodne z ryzykiem prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związanym z tym klientem,
 - badanie źródła pochodzenia wartości majątkowych będących w dyspozycji klienta - w przypadkach uzasadnionych okolicznościami,
 - zapewnienie, że posiadane dokumenty, dane lub informacje dotyczące stosunków gospodarczych są na bieżąco aktualizowane.

Istotne, aby przed nawiązaniem stosunków gospodarczych lub przed

przeprowadzeniem transakcji okazjonalnej, podmioty, które mają stosować przepisy Ustawy, poinformowały klienta o przetwarzaniu jego danych osobowych.

Instytucje Obowiązane mają obowiązek stosować ŚBF w stosunku do klientów podczas:

- nawiązywania stosunków gospodarczych;
- przeprowadzania transakcji okazjonalnej:
 - o równowartości 15 000 euro lub większej, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane, lub
 - która stanowi transfer środków pieniężnych na kwotę przekraczającą równowartość 1000 euro;
- przeprowadzania gotówkowej transakcji okazjonalnej o równowartości 10 000 euro lub większej, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane - w przypadku przedsiębiorców w zakresie w jakim przyjmują lub dokonują płatności za towary w gotówce
- obstawiania stawek oraz odbioru wygranych o równowartości 2000 euro lub większej, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane,
- podejrzania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;
- wątpliwości co do prawdziwości lub kompletności dotychczas uży-

skanych danych identyfikacyjnych klienta.

Postępowanie Instytucji Obowiązanej

- przede wszystkim ma obowiązek stosować Środki Bezpieczeństwa Finansowego,
- powinna uwzględniać w szczególności (ale nie wyłącznie) czynniki dotyczące: 1) rodzaju klienta; 2) obszaru geograficznego; 3) rodzaju produktów, usług i sposobów ich dystrybucji; 4) poziomu wartości majątkowych deponowanych przez klienta lub wartości przeprowadzonych transakcji; 5) celu, regularności lub czasu trwania stosunków gospodarczych.
- przy ocenie prawdopodobieństwa prania pieniędzy i finansowania terroryzmu kierować się własnym doświadczeniem życiowym i zawodowym, oraz czynnikami behawioralnymi.

Należy pamiętać, że na żądanie organów (GIIF) to Instytucje Obowiązane wykazują, że zastosowały odpowiednie środki bezpieczeństwa finansowego przy uwzględnieniu poziomu rozpoznanego ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związanego z danymi stosunkami gospodarczymi lub z transakcją okazjonalną. W praktyce sprowadza się to do wykazania, że na bieżąco gromadzono i dokonywano oceny pozyskanych danych i podjęto starania o ich uzyskanie. Spełnienie tych obowiązków można dokumentować np. za pomocą formularza KYC i stosownej tabeli z przeprowadzonej oceny, dokumentów z właściwych rejestrów, kopii pełnomocnictw, dokumentów tożsamości, pozyskanych oświadczeń klienta/kontrahenta..

ALEKSANDRA KSIĘŻYK

Radca prawny, Dyrektor Działu Prawnego w Warszawie Kancelarii Russell Bedford Dmowski i Wspólnicy Kancelaria Adwokacka sp. k.

ZMIANY W KODEKSIE PRACY OD 01.01.2019 ROKU

Od 1 stycznia 2019 r. wprowadzono dość istotne zmiany w Kodeksie pracy. Poniżej krótko opisujemy najważniejsze z nich.

- W zmienionym przepisie Art. 22 (1) § 2 pkt 3 k.p. wskazano, że pracodawca może żądać od pracownika numeru rachunku płatniczego – o ile pracownik nie złożył wniosku o wypłatę wynagrodzenia do rąk własnych. Tym samym zmienia się zasada wypłacania wynagrodzenia – nie będzie to jak dotychczas wypłata gotówką do rąk własnych pracownika, ale wypłata na rachunek bankowy. Zgodnie ze zmienionym przepisem art. 86 § 3 k.p. dopiero wówczas jeżeli pracownik wyraźnie wskaże, że chce otrzymywać wynagrodzenie za pracę gotówką, będzie mógł w taki sposób otrzymywać należność.
- W związku z wprowadzeniem Pracowniczych Planów Kapitałowych zmianie ulegają również poszczególne przepisy kodeksu pracy, w tym art. 87 k.p. dotyczący potrąceń z wynagrodzenia i art. 87 (1) k.p. dotyczący kwoty wolnej od potrąceń. Kwota wypłaty pracownika dokonywana w ramach Pracowniczego Planu

Kapitałowego jest traktowana na równi ze składkami na ubezpieczenie społeczne i zaliczką na podatek dochodowy, t.j. z wynagrodzenia pracownika w pierwszej kolejności są potrącanie należności publicznoprawne i wpłata w ramach Pracowniczego Planu Kapitałowego, a dopiero następnie pozostałe należności, w tym egzekucyjne.

- W przepisie art. 94 pkt 9b k.p. przewidziano znacznie krótszy niż dotychczas okres przechowywania dokumentacji pracowniczej przez pracodawcę, mianowicie będzie to 10 lat. Jednocześnie w art. 944 - art. 9412 k.p. przewidziano zasady i formy prowadzenia dokumentacji pracowniczej przez pracodawcę, wydawania dokumentacji pracowniczej, oraz informowania pracowników – w szczególności w związku z wygaśnięciem lub rozwiązaniem stosunku pracy – o okresie przechowywania dokumentacji, możliwości jej odbioru oraz zniszczenia po upływie okresu przechowywania. Taką informację pracodawca będzie zobowiązany przekazać pracownikowi razem ze świadectwem pracy. Biorąc pod uwagę, że okres 10 lat jest stosunkowo krótki, niezależnie od przekazywania dokumentów przez pracodawcę do ZUS, w interesie pracowników będzie

dbałość o odbiór we własnym zakresie dokumentacji związanej z zatrudnieniem u danego pracodawcy.

- W przepisie art. 237 3 § 2 2k.p. przewidziano, że szkolenia okresowe z zakresu BHP nie będą konieczne w przypadku pracownika zatrudnionego na stanowisku administracyjno-biurowym, gdy rodzaj przeważającej działalności pracodawcy w rozumieniu przepisów o statystyce publicznej znajduje się w grupie działalności, dla której ustalono nie wyższą niż trzecia kategorię ryzyka, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, chyba że z przeprowadzonej przez pracodawcę oceny ryzyka, o której mowa w art. 226 pkt 1 k.p., wynika, że jest to konieczne.

Wśród zmian w prawie pracy należy także zwrócić uwagę na wchodzące w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie dokumentacji pracowniczej dnia 10 grudnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2369), gdzie w § 3 wskazano, iż akta osobowe pracownika składają się z 4 części, a nie jak dotychczas z 3 części. W § 6 pkt 3) Rozporządzenia uwzględniono nowy obowiązek pracodawcy dotyczący przechowywania wniosku pracownika o wypłatę wy-

nagrodzenia do rąk własnych zgodnie z nowym brzmieniem przepisu art. 86 § 3 k.p.

W Rozporządzeniu zostały także wskazane wymogi dotyczące prowadzenia i przechowywania dokumentacji w postaci elektronicznej, co jest spójne ze zmianami w tym zakresie wprowadzonymi w kodeksie pracy.

Warto zwrócić uwagę na to, że na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pod podanym niżej linkiem udostępniono wzory dokumentów związanych z nawiązaniem i ustaniem stosunku pracy:

<https://www.gov.pl/web/rodzina/bip-pomocnicze-wzory-dokumentow-zwiazanych-z-ubieganiem-sie-o-zatrudnienie-nawiazaniem-zmiana-oraz-ustaniem-stosunku-pracy>

Kolejna istotna zmiana dla osób fizycznych – pracowników, to możliwość zwolnienia takiej osoby z obowiązku samodzielnego składania deklaracji podatkowej (najczęściej PIT-37). Co prawda deklaracja zostanie automatycznie przygotowana przez administrację skarbową, jednakże nie będzie przewidywała ulg i zwolnień, z których może korzystać pracownik-podatnik, stąd też każda osoba powinna dokładnie przeanalizować czy skorzystać z takiego rozwiązania, czy też odrzucić przygotowaną przez urzędników deklarację i rozliczyć się samodzielnie.

ALEKSANDRA KSIĘŻYK

Radca prawny, Dyrektor Działu Prawnego w Warszawie Kancelarii Russell Bedford Dmowski i Wspólnicy Kancelaria Adwokacka sp. k.

PROJEKT ZMIAN W KODEKSIE POSTĘPOWANIA CYWILNEGO WPŁYNAŁ DO SEJMU

Dnia 8 stycznia 2019 r. do Biura Legislacyjnego Kancelarii Sejmu wpłynął projekt ustawy wprowadzający istotne zmiany w Kodeksie postępowania cywilnego. Poniżej krótko opisujemy najważniejsze z nich.

Najistotniejsze zmiany w Kodeksie postępowania cywilnego

- Wprowadzenie fazy postępowania przygotowawczego, w trakcie którego opracowany zostanie tzw. „plan rozprawy” zawierający m. in. dokładnie określone żądania stron, kwestie sporne, ustalenia stron w zakresie dowodów koniecznych do przeprowadzenia w sprawie, harmonogram rozprawy ustalający kolejność i termin przeprowadzenia dowodów i roztrząsania wyników postępowania dowodowego oraz terminy kolejnych posiedzeń (o ile rozpoznanie sprawy na jednym posiedzeniu nie będzie możliwe). W razie wyznaczenia posiedzenia przygotowawczego strona będzie mogła przytaczać twierdzenia i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej do chwili zatwierdzenia planu rozprawy. Twierdzenia i dowody zgłoszone po zatwierdzeniu planu rozprawy będą podlegały pominięciu, chyba że strona uprawdopodobni, że ich powołanie nie było możliwe albo potrzeba ich powołania wynika później. Sąd będzie przygotowywał rozprawę tak, aby nie było przeszkód do rozstrzygnięcia sprawy na pierwszym posiedzeniu

na nią wyznaczonym. Więcej niż jedno posiedzenie będzie wyznaczane tylko w razie konieczności, zwłaszcza gdy przeprowadzenie wszystkich dowodów na jednym posiedzeniu nie będzie możliwe. W takim przypadku posiedzenia będą się odbywać w kolejnych dniach, a jeżeli nie będzie to możliwe – tak, aby upływ czasu pomiędzy kolejnymi posiedzeniami nie był nadmierny.

- Wprowadzenie odrębnego postępowania w sprawach gospodarczych z jednoczesnym wprowadzeniem większego rygoru procesowego oraz ograniczenia przedmiotowego i podmiotowego takich postępowań. W celu zapewnienia obrony praw osobom niebędącym przedsiębiorcami oraz mikroprzedsiębiorcom wprowadzono możliwość rozpoznania sprawy z ich udziałem w zwykłym trybie – na wniosek takiej osoby zgłoszony w odpowiedniej fazie postępowania;
- Zapobieganie tzw. „nadużyciu prawa procesowego” przez stronę polegającego na wnoszeniu oczywiście bezzasadnych pozwów, wielu zażaleń w tej samej kwestii, czy nieuzasadnionych kolejnych wniosków o wyłączenie sędziego opartych na

tych samych okolicznościach, które to działania często prowadziły do przewlekłości postępowania. Działania takie będą skutkowały brakiem czynności sądu i dodatkowymi sankcjami dla strony nadużywającej takiego prawa (nałożenie grzywny, możliwość obciążenia

kosztami postępowania, zasądzenia odsetek w wyższej wysokości niż ustawowe);

- Przeniesienie czynności w ramach tzw. „postępowania międzyinstancyjnego” (włącznie z badaniem jej dopuszczalności, braków formalnych i fiskalnych środka odwoławczego) do sądu drugiej instancji i wprowadzenie zasady ponownego rozpoznania sprawy (po uchy-

leniu orzeczenia przez sąd drugiej instancji) przez ten sam skład sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie;

- Wprowadzenie systemu „zażeń poziomych” rozpoznawanych przez inny skład sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie w przypadku niektórych kategorii orzeczeń (w szczególności w kwestiach wпадkowych i niekończących postępowania);
- Wydawanie postanowień zaskarżalnych na posiedzeniu niejawnym jako zasady i uzasadnianie ich jedynie na wniosek strony, a nie jak w obecnym stanie prawnym – z urzędu;
- Modyfikacje w niektórych postę-

powaniach odrębnych (uproszczonym, nakazowym, elektronicznym postępowaniu upominawczym i upominawczym) poprzez umożliwienie rozpoznawania w postępowaniu uproszczonym spraw o roz-

czenia pieniężne i niepieniężne o wartości przedmiotu sporu do 20.000 zł, umarzanie elektronicznego postępowania upominawczego w przypadku braku podstaw do wydania nakazu zapłaty, jego uchylenia lub wniesienia sprzeciwu;

Wraz ze zmianami w Kodeksie postępowania cywilnego planowane są również zmiany w ustawach: z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 23, z późn. zm.), z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 300, 398, 770, 914, 1293 i 1629), z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 573), z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. poz. 771, 1443, 1669 i 2244), z dnia 24 maja 1989 r. o rozpoznawaniu przez sądy spraw gospodarczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 723).

Minister Sprawiedliwości, autor projektu, tłumaczy plan nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego koniecznością usprawnienia postępowania w sprawach cywilnych i w konsekwencji skrócenia czasu rozpoznania spraw przez sądy poprzez koncentrację materiału dowodowego w fazie wstępnej procesu (podczas posiedzenia przygotowawczego), z jednoczesnym założeniem, że sprawa powinna zakończyć się na pierwszym posiedzeniu.

Według Ministerstwa likwidacja odrębnego postępowania w sprawach gospodarczych nie osiągnęła zakła-

danego celu – czas trwania tych postępowań nie skrócił się, a zaległości w sądach gospodarczych wzrosły, co stanowi argument za przywróceniem takiego postępowania. Projekt przewiduje wprowadzenie odrębnego postępowania w sprawach gospodarczych, w których obowiązywał będzie większy rygorizm, mający na celu maksymalne skrócenie czasu ich trwania (przy możliwości z jego rezygnacji na wniosek osoby niebędącej przedsiębiorcą lub będącej mikroprzedsiębiorcą).

Obecny system wnoszenia środków odwoławczych został oceniony jako niefunkcjonalny, gdyż czynności kontrolne takie jak badanie terminowości, braków formalnych i fiskalnych wniesionego środka odwoławczego odbywa się zarówno w sądzie pierwszej jak i drugiej instancji. Poza tym uznano za niecelowe przekazywanie każdego zażalenia do rozpoznania sądowi drugiej instancji, podczas gdy w kwestiach wпадkowych, niekończących postępowania mógłby rozpoznawać je ten sam sąd tylko w innym składzie.

Wprowadzenie zmian w postępowaniach nakazowym, upominawczym, uproszczonym oraz elektronicznym postępowaniu upominawczym ma doprowadzić do tego by orzeczenia w tych postępowaniach wydawane były jak najszybciej, co zgodne jest z ich istotą.

Zmiany w pozostałych ustawach są konsekwencją zmian proponowanych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.

JUSTYNA KYĆ

Radca prawny w Departamencie Prawnym Od 2017 roku związana z Russell Bedford Poland. Specjalizuje się w obsłudze klientów korporacyjnych, w szczególności w zakresie sporządzania i negocjacji umów handlowych oraz świadczenia bieżącego doradztwa prawnego.

PIRAMIDA FINANSOWA - BĘDĄ ZMIANY W PRAWIE KARNYM

Ministerstwo Sprawiedliwości w ramach Zespołu roboczego ds. analizy istotnych zagrożeń bezpieczeństwa oraz interesów konsumentów i państwa w sferze gospodarczej i finansowej, powołanego z inicjatywy Prezesa Rady Ministrów przy Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów, podjęło pracę nad zmianami w kodeksie karnym. Zmiany mają dotyczyć odrębnego występku jakim jest tzw. tworzenie piramid finansowych.

Piramida finansowa to działalność, w której zysk konkretnego uczestnika jest bezpośrednio uzależniony od wpłat późniejszych uczestników, stojących niejako niżej w tej strukturze. Konieczność przyciągania nowych uczestników oznacza, że piramida finansowa jest z góry skazana na upadek. Piramidę finansową cechuje: oferowanie wysokich zysków, wprowadzenie klientów w błąd, pozyskiwanie nowych klientów aż do bankructwa przedsiębiorstwa. Jedną z pierwszych piramid finansowych w Polsce była Bezpieczna Kasa Oszczędności założona w 1989 r., a ostatnio najbardziej znaną piramidą finansową była piramida Amber Gold sp. z o.o. Dziś za tworzenie piramid finansowych ich twórcy mogą odpowiadać m. in. na podstawie art. 286 § 1. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeksu karnego (Dz. U. 1997 Nr 88 poz. 553), który dotyczy niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Aby pociągnąć kogokolwiek do odpowiedzialności na podstawie ww.

artykułu, muszą pojawić się poszkodowani, którzy ponieśli straty wskutek nieuczciwych praktyk. Grozi za to maksymalnie do ośmiu lat pozbawienia wolności.

Według biura prasowego resortu sprawiedliwości trwają prace analityczne nad zmianami w kodeksie karnym. W pracach pomagać ma także Prokuratura Krajowa. Ministerstwo Sprawiedliwości informuje, że prowa-

dzone prace mają na celu wprowadzenie do polskiego porządku prawnego odpowiednich przepisów, które umożliwią skuteczne zwalczanie firm o takim „modelu biznesowym”, czyli stworzenie przepisów m. in. pozwalających na wszczęcie postępowania już w momencie wystąpienia podejrzenia o budowanie piramidy finansowej. Będą to przepisy niezależne od obecnego już w polskim prawie „niekorzystnego rozporządzenia mieniem”.

PAWEŁ BOŚ

Autor licznych artykułów o tematyce prawno-podatkowej, publikowanych w prasie branżowej. Związany z Russell Bedford Poland od 2018 roku. Student Prawa na Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie oraz absolwent Zarządzania na Politechnice Świętokrzyskiej.

WARUNEK NIEZBĘDNY DO SKORZYSTANIA Z ULGI REHABILITACYJNEJ DLA MUNDUROWYCH

Dyrektor KIS wydał interpretację, zgodnie z którą do skorzystania z ulgi rehabilitacyjnej dla mundurowych nie wystarczą orzeczenia komisji lekarskich MON i MSWiA, a także organów orzecznich KRUS. Niezbędne jest do tego uzyskanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydane przez powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności.

W dniu 24 października 2018 r. do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej wpłynął wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej w sprawie dotyczącej podatku dochodowego od osób fizycznych w zakresie możliwości skorzystania z ulgi rehabilitacyjnej. Z wnioskiem o indywidualną interpretację wystąpiła była policjantka, która chciała skorzystać z ulgi rehabilitacyjnej w związku z użytkowaniem samochodu osobowego, który służy jej do dojazdów do lekarzy i na zabiegi lecznicze. Stan zdrowia wnioskodawczyni ciągle się pogarsza i jest ona pod stałą kontrolą lekarską. Pojazd służy jej także do załatwiania zwykłych czynności życiowych. Byłej policjantce stan zdrowia nie pozwala na podjęcie dodatko-

wej pracy zarobkowej, nie prowadzi także żadnej działalności gospodarczej a utrzymuje się wyłącznie z policyjnej renty inwalidzkiej przyznanej decyzją Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego. Kobieta posiada orzeczenie Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej MSWiA o całkowitej niezdolności do służby w policji, orzeczenie to zalicza ją do III grupy inwalidzkiej w związku ze służbą oraz przyznaje rentę.

Była policjantka chciała dokonać odliczenia od podatku ulgi z tytułu używania samochodu osobowego, stanowiącego własność osoby niepełnosprawnej, wydatków w wysokości nieprzekraczających w roku podatkowym kwoty 2 280 zł.

Wydatki jakie opłacała w związku z użytkowaniem samochodu ponosiła z własnych środków finansowych. Kobieta wyjaśniła, że wydatki nie były sfinansowane lub dofinansowane ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych czy zakładowego funduszu aktywności, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, nie były także finansowane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ani ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, oraz, że koszty nie zostały jej zwrócone w jakiegokolwiek innej formie. Roczne dochody wnioskodawczyni pozwalają na ulgi z tytułu użytkowania samochodu, a odliczenia chciała dokonać za 2017

rok, składając stosowną korektę. Była policjantka przedstawiła, że ponosi w związku z użytkowaniem samochodu osobowego koszty, które jest w stanie udokumentować, gdyż opłaca je przy pomocy karty bankowej (opłaty za obowiązkowe ubezpieczenie, przeglądy oraz paliwo). Wydatki za 2017 rok na użytkowanie samochodu osobowego nie przekroczyły kwoty 2 280 zł.

Obowiązujące rodzaje orzecznictwa

Wyjaśnić należy, że obecnie obowiązują dwa rodzaje orzecznictwa, regulowane różnymi ustawami i prowadzone przez różne instytucje:

- tzw. orzecznictwo do celów rentowych, które prowadzą – lekarze orzecznicy ZUS oraz komisje lekarskie ZUS. Szczególnymi grupami są rolnicy i ich rodziny - podlegają oni lekarzom rzeczoznawcom i komisjom lekarskim Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS), a także tzw. służby mundurowe (policjanci, żołnierze, celnicy) i ich rodziny – podlegają oni komisjom lekarskim MON lub MSWiA;
- tzw. orzecznictwo do celów pozarentowych – prowadzone przez powiatowe lub miejskie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Podatnik posiadający decyzję wymienioną w art. 26 ust. 7d pkt 2 ustawy

o podatku dochodowym od osób fizycznych wydaną przez uprawniony organ, w tym również przez MSWiA, spełnia warunki do skorzystania z ulgi rehabilitacyjnej, niezależnie od tego do którego z trzech stopni niepełnosprawności został zaliczony. Natomiast należy zwrócić uwagę na fakt, że zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2018 r., poz. 132, z późn. zm.) ustala się trzy grupy inwalidztwa funkcjonariuszy całkowicie niezdolnych do służby:

- I grupa - obejmującą całkowicie niezdolnych do pracy;
- II grupa - obejmującą częściowo niezdolnych do pracy;
- III grupa - obejmującą zdolnych do pracy.

Tym samym przepisy ww. ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy policji [...] oraz ich rodzin, przyznają rentę inwalidzką, inwalidom zaliczonym do jednej z trzech ww. grup. Aczkolwiek z ulgi rehabilitacyjnej nie mogą skorzystać osoby, które pomimo otrzymania renty inwalidzkiej są

zdolne do pracy, czyli osoby zaliczone do III grupy inwalidztwa w rozumieniu przepisu art. 20 ust. 1 ww. ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy policji [...] oraz ich rodzin.

Interpretacja KIS

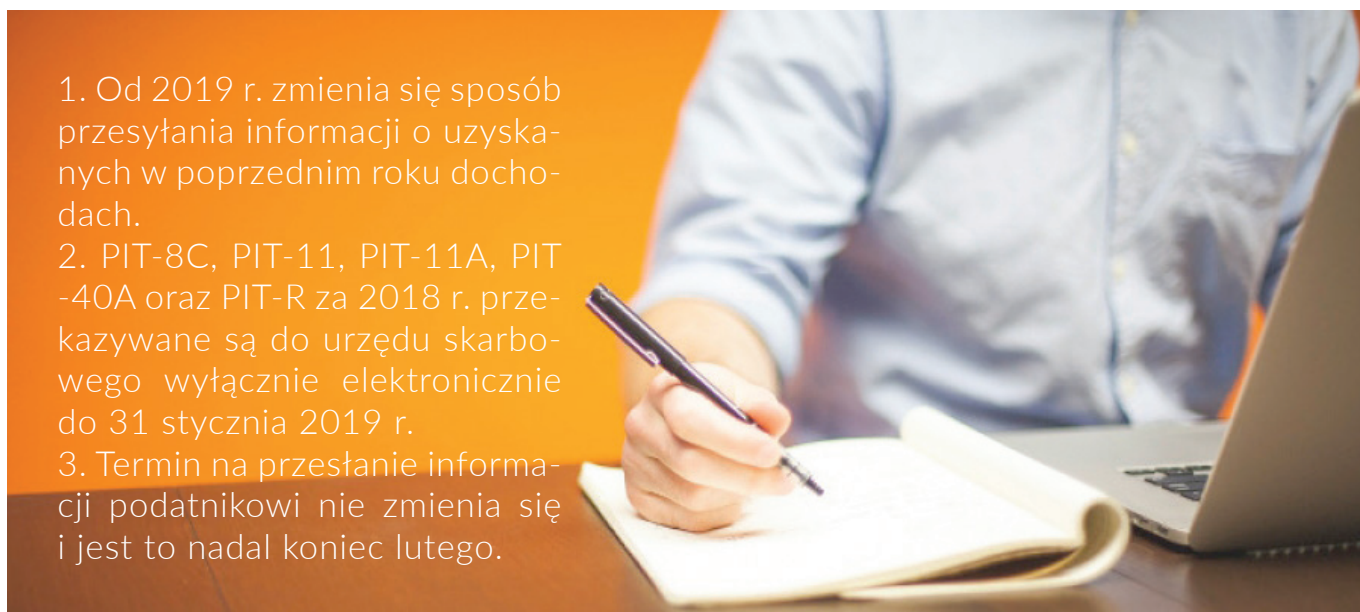
Orzeczenie komisji lekarskiej podległej MSWiA w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie może stanowić podstawy do zaliczenia byłej policjantki do osób niepełnosprawnych. Jeśli kobieta chce być traktowana jako osoba niepełnosprawna według ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, powinna wystąpić z wnioskiem do powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności o ustalenie stopnia niepełnosprawności. W przypadku inwalidztwa III grupy z tytułu niezdolności do służby według art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji [...] oraz ich rodzin, oznacza zdolność do pracy poza służbą, a posiadaczy tych orzeczeń nie traktuje się jako osoby niepełnosprawne a osoby legitymujące się takim orzeczeniem mogą wystąpić z wnioskiem o ustalenie stopnia niepełnosprawności do powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Interpretacja Indywidualna Dyrektora KIS z 19 grudnia 2018 r., nr 0113-KDIPT2-2.4011.524.2018.2.SZ

PAWEŁ BOŚ

Autor licznych artykułów o tematyce prawno-podatkowej, publikowanych w prasie branżowej. Związany z Russell Bedford Poland od 2018 roku. Student Prawa na Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie oraz absolwent Zarządzania na Politechnice Świętokrzyskiej.

NOWE TERMINY I SPOSÓB PRZESYŁANIA INFORMACJI O DOCHODACH

1. Od 2019 r. zmienia się sposób przesyłania informacji o uzyskanych w poprzednim roku dochodach.

2. PIT-8C, PIT-11, PIT-11A, PIT-40A oraz PIT-R za 2018 r. przekazywane są do urzędu skarbowego wyłącznie elektronicznie do 31 stycznia 2019 r.

3. Termin na przesłanie informacji podatnikowi nie zmienia się i jest to nadal koniec lutego.

Jak złożyć, podpisać i przesać informacje

Od nowego roku wszystkie informacje o wypłaconych w 2018 r. dochodach należy przesać do urzędu skarbowego wyłącznie elektronicznie, na właściwych wzorach formularzy (PIT-8C, PIT-11, PIT-R). Jest na to czas do 31 stycznia 2019 r.

Nie zmienia się natomiast termin składania rocznej deklaracji PIT-4R, PIT-8AR – trzeba to zrobić do 31 stycznia. Z kolei informację IFT-1/IFT

-1R należy złożyć do 28 lutego.

Również do końca lutego informację o wypłaconych dochodach należy przesać podatnikowi.

Formularze można podpisać:

- podpisem kwalifikowanym – wszystkie formularze;
- danymi autoryzującymi – formularze: PIT-8C, PIT-11, IFT-1/IFT-1R, PIT-4R, PIT-8AR, jeżeli są one składane przez osoby fizyczne

i przesać na trzy sposoby: za pomocą formularza interaktywnego Ministerstwa Finansów, modułu finansowo-księgowego lub Uniwersalnej Bramki Dokumentów (UBD).

Więcej informacji nt. nowych zasad i sposobów przekazywania informacji o dochodach, a także wszelkie niezbędne dane kontaktowe znajdują się w specjalnie przygotowanym serwisie na portalu podatkowym (link otwiera nowe okno w innym serwisie).

źródło: Ministerstwo Finansów

KATARZYNA KOŁBUŚ

Redaktor prowadząca RB Magazine. Od ponad 10 lat związana z prasą branżową, m.in. Gazetą Finansową i portalem ipip.com.pl, który poświęcony jest finansom, podatkom, prawu, polityce i gospodarce. Ukończyła filologię polską na UMCS oraz językową redakcję tekstu na UW.

DIGITAL TAX IN DEADLOCK

New tax on digital services is still under consultation in the European Union. Member states of EU have not agreed about common understandings of this regulations and some of them such as Italy have already entered web tax to their tax system. Poland participates in consultations but does not take any crucial steps.

21st March 2018 the European Commission proposed new regulations, which concerned taxation of the digital sector¹. It was assumed that taxation of the digital services shall take place on the territory of a Member State and shall be 3% of profits generated in the country from digital services, i.e. where the amount of users exceed 100.000, incoming revenues from digital services exceed 7 million EUR, amount of business contracts exceed 3.000, profits gained from data provided by users, auction portals and marketplace, from subscription and e-sponsorship, and what was proposed by MEPs last week, platforms providing digital content e.g. Netflix.

The purpose of these regulations is to impose an additional obligation on

the largest “players”, which will equalize the rules of competition and shall establish the law allowing to regulate the issues of e.g. double taxation. The largest players, i.e. those whose annual revenues exceed 40 million EUR in the EU (the European Commission proposed 50 million EUR in the project) or 750 million EUR worldwide.

The President of the United States, Donald Trump is not indifferent to the actions of the European Commission and he intends to block this solution at the level of the World Trade Organization. In fact, it is very important because most companies eligible for new rules of taxation have their registered seat on the other side of the ocean (Facebook, Uber etc.). Some countries (e.g. France) announce

that they will implement additional commitments in the digital sector, even if EU members do not reach an agreement.

The Polish government is looking at the matter and is willing to support the Council’s solutions. In the opinion of the Polish Ministry of Finance, the direction of changes in the system of international taxation of the digital economy proposed by the European Commission in the draft directives is in line with Poland’s fiscal interest. Therefore, the Council of Ministers gave general support to the shape of both the draft directive on digital establishment and the draft directive on tax on selected digital services, published by the European Commission on 21 March 2018.

JUSTYNA KYĆ

Legal Counsel in the Legal Department Since 2017 associated with Russell Bedford Poland. She specializes in providing services to corporate clients, in particular in the scope of drafting and negotiating commercial contracts and providing day-to-day legal advice.

www.konferencjakadry.pl

Konferencja

Kadry Płace

Warszawa, Hotel Marriott
18-19 marca 2019 roku

CENA PROMOCYJNA 1590 zł

Prowadzący

- Anna Kamińska-Pietnoczko
- Ewa Buchowiecka
- Joanna Wojciechowicz
- Jolanta Karakow-Jaśkiewicz
- Katarzyna Ziółkowska
- Michał Nocuń

W Programie

- Dokumentacja kadrowa 2019r. a RODO - Anna Kamińska - Pietnoczko
- Zatrudnianie cudzoziemców - najnowsze zmiany - Michał Nocuń
- Lista płac a pułapki w naliczaniu wynagrodzeń - Jolanta Karakow - Jaśkiewicz
- Emerytury i renty w 2019 roku - Joanna Wojciechowicz
- Zmiany w Kodeksie Pracy, z uwzględnieniem zmian wynikających z RODO - Ewa Buchowiecka
- Pracownicze Plany Kapitałowe – co pracodawca musi wiedzieć? - Katarzyna Ziółkowska

ORGANIZATOR

RB Akademia

PARTNERZY I PATRONI

www.russellbedford.pl

www.rbakademia.pl

rbmagazine.russellbedford.pl

Biuro Warszawa

ul. Marynarska 11
02-674 Warszawa
T: 22 299 01 00
F: 22 427 44 02
E: office@russellbedford.pl

Biuro Katowice

ul. Lompy 14 lok. 410
40-040 Katowice
T: 32 731 34 20
F: 32 731 34 21
E: katowice@russellbedford.pl

Biuro Kraków

Al. Płk. Wł. Beliny-Prażmowskiego 29/7
31-514 Kraków
T: 32 731 34 20
F: 22 427 44 02
krakow@russellbedford.pl